C. 1

UNITED NATIONS LIBRARY NATIONS UNIES

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

„SLUŽBENI LIST FNRJ" izlazi po potrebi, u srpskom, hrvatskom, slovenskom i makedonskom izdanju. — Oglasi po tarifi. — Žiro račun kod Narodne banke FNRJ za pretplatu i posebna izdanja 101-11, za oglase 101-11 1-30 1-931.

Srijeda, 17. prosinca 1958.
BEOGRAD
BROJ 50. GOD. XIV.

Cijena ovom broju je 60.— din. — Pretplata za godinu 1958. iznosi 1.700.— din. a za inozemstvo 2.500.— din. — Redakcija: Kraljevića Marka ul. br. 9. — Telefoni: Redakcija 28-838, Administracija 28-278, Odjeljenje prodaje 22-619. Telefonska centrala 28-010.

846.

UKAZ

O PROGLAŠENJU SAVEZNOG DRUŠTVENOG PLANA ZA 1959. GODINU

Na osnovu člana 71. točka 2. Ustavnog zakona o osnovama društvenog i političkog uređenja Federativne Narodne Republike Jugoslavije i saveznim organima vlasti, proglašava se Savezni društveni plan za 1959. godinu, koji je Savezna narodna skupština usvojila na sjednici Saveznog vijeća od 26. studenoga 1958. i na sjednici Vijeća proizvođača od 26. studenoga 1958.

PR br. 10
Beograd, 28. studenoga 1958.

Predsjednik Republike,
Josip Broz-Tito, v. r.

Predsjednik
Savezne narodne skupštine,
Petar Stambolić, v. r.

SAVEZNI DRUŠTVENI PLAN ZA 1959. GODINU

PRVI DIO

Glava I

OSNOVNI CILJEVI I ZADACI DRUŠTVENOG PLANA ZA 1959. GODINU

Polazeći od osnovnih ekonomskopolitičkih ciljeva i zadataka Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, njihovog ostvarenja u 1957. i 1958. godini, kao i od rezultata dosadašnjeg privrednog razvoja, koji se naročito očituju:

u snažnom porastu industrijske proizvodnje, što je u proteklom periodu bila jedna od bitnih karakteristika privrednog razvoja; u napretku ostvarenom u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i u dosadašnjim ulaganjima i mjerama i proširenoj materijalnoj i organizacionoj osnovi za daljnje unapređivanje poljoprivrede; u porastu aktivnosti u ostalim oblastima proizvodnje i uslužnim djelatnostima;

u povećanju vanjskotrgovinske razmjene, a naročito brzom povećanju izvoza, što je dovelo u 1958. godini do smanjenja deficita trgovinske i platne bilance;

u visokom nivou privrednih investicija u osnovne fondove u 1958. i ranijim godinama;

u ostvarenom porastu osobne potrošnje i društvenog standarda, —

i polazeći od činjenice da su se privredni sistem i metode organizacije i funkcioniranja privrede stalno razvijali i usavršavali, što pruža sve povoljnije uvjete za daljnji privredni razvoj,

Društveni plan za 1959. godinu postavlja slijedeće osnovne zadatke:

1) povećati obim proizvodnje i nacionalni dohodak u svim oblastima tako, da se u idućim godinama omogući ostvarenje proizvodnih zadataka Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine; naročito ostvariti povećanje proizvodnje u poljoprivredi punim iskorišćavanjem dosadašnjih investicionih ulaganja;

2) ostvariti porast produktivnosti rada u svim privrednim oblastima kao osnovicu za stabilan porast proizvodnje i poboljšanje životnih uvjeta stanovništva; u tu svrhu pored ulaganja koja unapređuju proizvodne snage usavršavati sistem raspodjele dohotka i nagrađivanja, kao i metode rada u privrednim organizacijama;

3) u skladu s povećanjem produktivnosti rada i proizvodnje ostvariti porast realne osobne potrošnje i životnog standarda u cjelini, naročito radnika i službenika; pritom posvetiti naročitu pažnju snabdijevanju gradova i industrijskih centara poljoprivrednim proizvodima;

4) osigurati povećana ulaganja u stambenu izgradnju, školstvo, zdravstvenu zaštitu i komunalne objekte;

5) osigurati daljnji porast izvoza poljoprivrednih i naročito industrijskih prozvoda, a sa povećanjem izvoza uskladiti uvoz tako, da se što više smanji tekući deficit platne bilance;

6) kod investicionih ulaganja u privredu nastaviti u prvom redu sa izgradnjom započetih objekata i rekonstrukcijom zastarjelih pogona; započeti izvođenje prije svega onih novih projekata koji su važni za ostvarivanje proizvodnih zadataka predviđenih Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine; zadržavajući sadašnju strukturu ulaganja, posebnu pažnju posvetiti investicionom ulaganju u poljoprivredu i trgovinu;

7) u svrhu efikasnijeg i racionalnijeg korištenja investicionih sredstava privrednih organizacija, ostvarivati objedinjavanje sredstava privrednih organizacija namijenjenih za investicije i njihovo zajedničko ulaganje prema strukturi investicija predviđenoj perspektivnim planom;

8) nastaviti provođenje politike pomaganja bržeg razvoja privredno nerazvijenih područja daljnjim investicionim ulaganjem i ostvarivanjem drugih uvjeta za taj razvoj.

DRUGI DIO

SMJERNICE ZA RAZVITAK PRIVREDE U 1959. GODINI

Glava II.

DRUŠTVENI BRUTTO PROIZVOD I NACIONALNI DOHODAK

I. Proizvodnja

1. Polazeći od dostignutog nivoa proizvodnje u 1958. godini, materijalnih i društvenih uvjeta, kao

i osnovnih ciljeva i zadataka za daljnji razvoj privrede, predviđa se da će se u 1959. godini ostvariti slijedeći porast društvenog bruto proizvoda i nacionalnog dohotka:

	— u milijardama dinara — u tekućim cijenama				
	1957.	1958.*)	1959.	1959./1958.	1958./1957.
Društveni bruto proizvod	4.123,9	4.399,8	4.939,7	112,3	106,7
Nacionalni dohodak	1.780,6	1.819,3	2.057,1	113,1	102,2

Kretanje društvenog brutto proizvoda i nacionalnog dohotka pokazuje slijedeći pregled:

	— u cijenama iz 1956. godine — u indeksnim brojevima				
	1957./1956.	1958./1957.	1959./1958.	1959./1956.	1961./1956.
Društveni brutto proizvod	123,4	105,0	111,0	143,8	157,5
Nacionalni dohodak	122,9	100,4	111,7	137,9	154,1

Porast društvenog brutto proizvoda i nacionalnog dohotka u 1957., 1958. i 1959. godini t. j. u prve tri godine petogodišnjeg perioda iznosio bi prosječno godišnje 12,9% odnosno 11,3%.

Prema tome, nacionalni dohodak na jednog stanovnika, s obzirom na godišnji porast stanovništva od 1,2%, porastao bi u 1959. godini u odnosu na 1958. godinu za 10,3%.

2. Porast proizvodnje po namjeni koji se predviđa u 1959. godini, isporeden sa porastom proizvodnje u 1957., 1958. i 1961. godini, pokazuje slijedeći pregled:

	— u cijenama iz 1956. godine — u indeksnim brojevima				
	1957./1956.	1958./1957.	1959./1958.	1959./1956.	1961./1956.
Privreda — ukupno	123,4	105,0	111,0	143,8	157,5
Sredstva proizvodnje	124,6	106,6	111,7	148,4	158,6
— sredstva rada	117,7	118,1	110,2	153,2	149,6
— predmeti rada	126,1	104,2	112,1	147,4	160,6
Sredstva potrošnje	121,1	102,2	109,5	135,6	155,4

3. Po pojedinim privrednim oblastima predviđa se slijedeći porast brutto proizvodnje:

	— u milijardama dinara — u tekućim cijenama				
	1957.	1958.	1959.	1959./1958.	1958./1957.
Privreda — ukupno	4.123,9	4.399,8	4.939,7	112,3	106,7
Industrija	2.070,0	2.342,0	2.617,0	111,7	113,1
Poljoprivreda	969,3	884,5	1.060,2	119,9	89,4
Šumarstvo	67,6	67,1	70,0	104,3	99,3
Građevinarstvo	279,8	332,0	333,5	100,5	118,7
Saobraćaj	256,0	255,6	293,9	115,0	99,8
Trgovina, ugostiteljstvo i turizam	255,3	286,7	315,2	109,9	112,3
Zanatstvo	205,9	231,9	249,9	107,8	112,6

*) U ovoj i slijedećim tabelama 1953. godina predstavlja procjenu koja je izvršena od strane Saveznog zavoda za privredno planiranje.

Kretanje brutto proizvoda po privrednim oblastima vidi se iz slijedećeg pregleda:

	— u cijenama iz 1956. godine — u indeksnim brojevima				
	1957./1956.	1958./1957.	1959./1958.	1959./1956.	1961./1956.
Privreda — ukupno	123,4	105,0	111,0	143,8	157,5
Industrija	119,9	111,4	110,6	147,8	167,9
Poljoprivreda	137,6	86,3	119,8	142,2	142,7
Šumarstvo	100,7	99,3	104,5	104,5	102,9
Građevinarstvo	122,7	117,3	99,5	143,3	167,3
Saobraćaj	116,7	102,6	107,0	128,1	154,1
Trgovina, ugostiteljstvo i turizam	127,6	108,9	109,5	152,2	141,1
Zanatstvo	115,5	110,7	106,8	136,6	143,2

Takav porast osigurava materijalnu strukturu proizvodnje potrebnu za ostvarivanje zadataka i ciljeva plana za 1959. godinu.

II. Raspodjela

1. U 1959. godini predviđa se slijedeće kretanje društvenog brutto proizvoda i uvoza—izvoza roba i usluga, obračunatih po unutrašnjim cijenama:

	— u milijardama dinara — u tekućim cijenama				
	1957.	1958.	1959.	1959./1958.	1958./1957.
Društveni brutto proizvod	4.123,9	4.399,8	4.939,7	112,3	106,7
Uvoz roba i usluga	464,9	511,3	534,1	104,5	110,0
Izvoz roba i usluga	406,3	444,6	505,7	113,7	109,4

Takvo kretanje društvenog brutto proizvoda omogućuje znatno viši nivo razmjene sa inozemstvom i na toj osnovi smanjenje deficita u platnoj bilanci, a time i neophodne uvjete za stabiliniji razvoj privrede.

2. Provođenjem u život ovog plana i mjera tekuće ekonomske politike osigurat će se u osnovi slijedeća raspodjela ukupno raspoloživih sredstava[1]):

	— u milijardama dinara — u tekućim cijenama				
	1957.	1958.	1959.	1959./1958.	1958./1957.
Ukupno raspoloživa sredstva	4.152,5	4.509,0	4.991,3	110,7	108,6
Proizvodna potrošnja predmeta rada	2.199,5	2.416,0	2.702,5	111,9	109,8
Ukupne privredne investicije	564,3	562,9	597,0	106,1	99,8
Osobna potrošnja	993,2	1.096,6	1.165,0	106,2	110,4
Društveni standard	174,5	186,8	209,8	112,3	107,0
Državni organi i narodna obrana	211,0	220,3	223,7	101,5	104,4
Društvene rezerve i ostalo	10,0	26,4	93,3	—	—

1) Ukupno odnosno netto raspoloživa sredstva predstavljaju društven brutto proizvod odnosno nacionalni dohodak poslije razmjene sa inozemstvom, umanjen — uvećan za prijenos sredstava i korigiran za iznose kalkulativnih i bilančnih deviznih rezervi i korekture sredstava.

Na osnovu takvog kretanja ukupno raspoloživih sredstava predviđa se porast netto raspoloživih sredstava[1]) od 6,6% u 1958. godini na 9,3% u 1959. godini.

Glava III.

INVESTICIJE

1. Rukovodeći se u investicionoj politici principima postavljenim u Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, u 1959. godini treba posvetiti pažnju dovršavanju započetih i započinjanju prije svega onih novih objekata koji su važni za ostvarivanje proizvodnih zadataka Petogodišnjeg plana, zatim ulaganjima za unapređivanje poljoprivrede i trgovine, kao i izgradnji energetskih i saobraćajnih kapaciteta u skladu sa općedruštvenim bilancama. Isto tako, u 1959. godini treba nastaviti sa ulaganjima u svrhu bržeg privrednog razvoja Narodne Republike Makedonije, Narodne Republike Crne Gore i Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti.

Raspoloživa sredstva Općeg investicionog fonda, kao i ostalih investicionih fondova, treba usmjeriti u navedenim pravcima. Pritom treba nastojati da se sredstva društvenih investicionih fondova narodnih republika, kotara i općina prvenstveno koriste za unapređivanje poljoprivrede, građevinarstva, industrije građevinskog materijala i zanatstva, za ulaganja u trgovinu u svrhu boljeg snabdijevanja gradskog stanovništva, a u oblasti neprivrednih investicija — pored stambeno-komunalne izgradnje — naročito za izgradnju objekata za potrebe prosvjete i zdravstvene zaštite.

Da bi se postiglo efikasnije usmjeravanje sredstava investicionih fondova, potrebno je da svi zainteresirani državni i društveni organi provode politiku objedinjavanja tih sredstava na mnogo široj osnovi nego dosada.

2. Ukupna investiciona ulaganja u 1959. godini (privredne i neprivredne investicije) predviđaju se sa oko 748 milijardi dinara. Od toga investicije društvenog sektora (društvene investicije) iznose oko 665 milijardi dinara.

Potrebno je nastojati da se u izvršenju ovoga plana ne prekorače predviđene proporcije u pogledu obima investicija.

3. Od sredstava koja će se uložiti u društvene investicije, u fondove obrtnih sredstava (obrtni fondovi) uložit će se oko 99 milijardi dinara, a u fondove osnovnih sredstava (osnovni fondovi) — oko 566 milijardi dinara.

U 1959. godini predviđa se nešto veće korištenje sredstava iz inozemnih zajmova za uvoz opreme, tako da investicije u osnovne fondove iz domaćih sredstava treba da iznose oko 509 milijardi dinara.

4. Od ukupnih brutto društvenih investicija u osnovne fondove predviđa se da će se u 1959. godini za neprivredne investicije utrošiti oko 120 milijardi dinara, odnosno 21%. Kod ovog nivoa neprivrednih investicija treba da se prema prethodnoj godini povećaju investicije za društveni standard, a znatno smanje izdaci za izgradnju upravnih zgrada.

Neprivredne investicije od 1957. godine zaključno sa planiranim investicijama u 1959. godini treba da dostignu 61% od ukupnog obima neprivrednih investicija predviđenih za period od 1957.—1961. godine.[2])

5. U 1959. godini brutto ulaganja u osnovne fondove iznosit će oko 446 milijardi dinara. U tome je obuhvaćena amortizacija u iznosu od 110 milijardi dinara, koliko se predviđa da će se od amortizacionih sredstava utrošiti za zamjenu osnovnih sredstava. Nove investicije u osnovne fondove iznosile bi prema tome oko 336 milijardi dinara.

Sa ovako planiranim investicijama u 1959. godini za tri godine petogodišnjeg perioda (1957.—1959.) brutto ulaganja u osnovne fondove treba da čine oko 62% od ukupno predviđenih privrednih investicija u cijelom planiranom periodu.[1])

Predviđa se slijedeća struktura i dinamika društvenih investicija u osnovne fondove:

— u milijardama dinara

	Investicije 1959.	Indeksi 1959./1957.	Indeksi 1959./1958.	Struktura u % 1957.	Struktura u % 1958.	Struktura u % 1959.
Ukupno	566,0	121,5	101,6	100,0	100,0	100,0
Neprivredne investicije	120,0	108,2	103,4	23,8	20,8	21,2
Privredne investicije	446,0	125,7	101,1	76,2	79,2	78,8

6. Od ukupnih privrednih investicija, akumulacija (netto privredne investicije u osnovne i obrtne fondove) iznosi u 1959. godini 417 milijardi dinara ili 20,3% od nacionalnog dohotka.

S obzirom na takvu akumulaciju (u osnovne fondove 308, a u obrtne fondove 109 milijardi), kao i na znatno aktiviranje investicionih ulaganja iz proteklih godina, predviđaju se slijedeće promjene u porastu i odnosima osnovnih i obrtnih fondova:

— u milijardama dinara

	1957.	Indeks 1959./1957.	Struktura u % 1957.	Struktura u % 1959.
Fondovi u privredi — ukupno	5.900	112,9	100,0	100,0
u tome:				
— osnovni fondovi[2])	4.736	111,9	80,2	79,5
— obrtni fondovi	1.164	117,1	19,8	20,5

Brži porast obrtnih od osnovnih fondova treba da osigura bolje korištenje proizvodnih kapaciteta u 1959. godini.

U strukturi proizvodnih fondova učešće obrtnih fondova treba da iznosi u 1959. godini 20,5%, prema 19,8% u 1956. godini, dok učešće osnovih fondova treba da se smanji od 80,2% u 1956. — na 79,5% u 1959. godini.

7. Suglasno osnovnim principima investicione politike utvrđenim u Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije u periodu od 1957.—1961. godine, u 1959. godini raspoloživa sredstva za investicije treba u pojedinim privrednim objastima prvenstveno koristiti u slijedeće svrhe:

1) u oblasti industrije i rudarstva — predviđena investiciona ulaganja od 204 milijarde dinara za izgradnju odnosno rekonstrukciju onih objekata čija proizvodnja osigurava izvršavanje osnovnih zadataka privrednog razvoja u idućim godinama. Pritom treba bržim tempom da se izgrađuju objekti elektroprivrede i objekti za proizvodnju reprodukcionog materijala. Ostala investiciona ulaganja treba usmjeriti na izvršavanje zadataka postavljenih u perspektivnom planu, pri čemu treba voditi računa o već započetim objektima i nastojati da se isti što prije završe;

2) u oblasti poljoprivrede — predviđena investiciona ulaganja u iznosu od 83 milijarde dinara za nastavljanje procesa ubrzanog razvitka ratarstva i sto-

---

1) Ukupno odnosno netto raspoloživa sredstva predstavljaju društveni brutto proizvod odnosno nacionalni dohodak poslije razmjene sa inozemstvom, umanjen — uvećan za prijenos sredstava i korigiran za iznose kalkulativnih i bilančnih deviznih rezervi i korekture sredstava.

2) Nije uzeto u obzir povećanje cijena investicionih dobara.

1) Nije uzeto u obzir povećanje cijena investicionih dobara.

2) Godine 1958. i 1959. prikazane su na bazi 1957. godine, koja uključuje efekt revalorizacije. Podaci za poljoprivredu dani su prema procjeni Saveznog zavoda za privredno planiranje. Podaci obuhvaćaju osnovicu za amortizaciju.

čarstva. Zbog toga se predviđaju, pored drugih investicionih ulaganja, i znatna ulaganja u opremu i za hidromelioracione radove u žitorodnim područjima, kao i na teritoriju NR Makedonije. Pored toga predviđa se da će se znatnija sredstva uložiti za nabavu stoke, za izgradnju objekata za potrebe stočarstva, za agromelioracije pašnjaka i livada, za izgradnju objekata za preradu i uskladištenje poljoprivrednih proizvoda, za podizanje zasada i druge namjene;

3) u oblasti vodoprivrede — predviđena sredstva od 5 milijardi dinara za reguliranje tokova i obranu poljoprivrednog zemljišta od poplava i bujica;

4) u oblasti šumarstva pored sredstava namijenjenih uzgoju i njezi šuma predviđena sredstva u iznosu od 8 milijardi dinara za ubrzanu izgradnju šumskih komunikacija u nepristupačnim šumskim kompleksima, za dograđivanje i kompletiranje komunikacionih sistema u nedovoljno otvorenim šumama i za nabavu opreme šumskih gospodarstava, a na prvom mjestu, opreme za gradnju komunikacija;

5) u oblasti građevinarstva — predviđena sredstva od 13 milijardi dinara za povećanje mehanizacije građevinskih poduzeća i za nabavu strojeva i druge opreme;

6) u oblasti saobraćaja — predviđena sredstva u iznosu od 97 milijardi dinara za usklađeniji razvoj prijevoznih kapaciteta — voznih i plovnih sredstava po granama saobraćaja, kao i proširenje željezničke mreže i povećanje propusne moći postojećih pruga, nastavak započetih radova na izgradnji i proširenju pomorskih luka, riječnih pristaništa i aerodroma, i daljnju izgradnju putne mreže, proširenje voznog parka gradskog saobraćaja, izgradnju UKT—veza i druge opreme i objekata poštansko-telegrafsko-telefonskog saobraćaja;

7) u oblasti trgovine, ugostiteljstva i turizma — predviđena sredstva u iznosu od 30 milijardi dinara za rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih skladišta za smještaj poljoprivrednih proizvoda, za proširenje i modernizaciju mreža prodavaonica, za izgradnju konzumno-prerađivačkih kapaciteta, za rekonstrukciju i modernizaciju postojećih i izgradnju novih ugostiteljskih kapaciteta, izgradnju komunalnih objekata u važnijim turističkim mjestima, kao i za nabavu tehničkih sredstava za prijevoz i čuvanje robe;

8) u oblasti zanatstva — sredstva u iznosu od oko 6 milijardi dinara za obnovu, moderniziranje i proširivanje zanatskih kapaciteta.

Da bi se navedeni zadaci investicione izgradnje u 1959. godini ostvarili planom predviđenim sredstvima, neophodno je potrebna veća štednja i disciplina u korištenju raspoloživih investicionih sredstava. To se mora postići izborom najekonomičnijih rješenja, pri čemu treba voditi računa o mogućnostima postizanja potrebnog efekta putem rekonstrukcija postojećih kapaciteta. Osim toga, investitori moraju sa izvođačima građevinskih radova odnosno sa proizvođačima opreme stvoriti čvršće međusobne obaveze u pogledu cijena kao i u pogledu rokova izgradnje pojedinih objekata odnosno isporuke određene opreme, kako bi se investiciona ulaganja aktivirala u što kraćem vremenu i pojedini objekti stavili u pogon u predviđenom roku.

8 S obzirom na predviđenu raspodjelu investicionih sredstava, u 1959. godini predviđa se slijedeća struktura privrednih investicija po oblastima:

	— u milijardama dinara					
	1957.		Procjena 1958.		1959.	
	Iznos	struktura %	Iznos	struktura %	Iznos	struktura %
Industrija i rudarstvo	161,2	45,4	206,0	46,8	204,0	45,9
Poljoprivreda	50,1	14,1	72,0	16,3	83,0	18,6
Šumarstvo	8,5	2,4	5,5	1,2	8,0	1,8
Građevinarstvo	13,4	3,8	16,0	3,6	13,0	2,9
Saobraćaj	90,0	25,3	105,0	23,8	97,0	21,7
Trgovina i ugostiteljstvo	22,6	6,4	27,0	6,1	30,0	6,7
Zanatstvo	5,0	1,4	6,0	1,4	6 0	1,3
Vodoprivreda	4,1	1,2	3,5	0,8	5,0	1,1
Ukupno	354,9	100,0	441,0	100,0	446,0	100,0

Za investiranje u osnovne fondove u 1959. godini predviđaju se sredstva u Općem investicionom fondu u iznosu od 226 milijardi dinara, a za investiranje u obrtne fondove u iznosu od 24 milijarde dinara za davanje zajmova onim investitorima čiji se objekti financiraju iz Općeg investicionog fonda.

9. U okviru investicija po pojedinim privrednim oblastima predviđena su sredstva za daljnji razvitak privredno nerazvijenih područja. U smislu odredaba Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine po osnovu zajamčenih investicionih ulaganja iz saveznih sredstava investirat će se na teritoriju NR Makedonije iznos od 18,0 milijardi dinara, na teritoriju NR Crne Gore iznos od 18,0 milijardi dinara i na području Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti iznos od 12,5 milijardi dinara.

U svrhu bržeg privrednog razvitka ostalih privredno nerazvijenih područja, Savezno izvršno vijeće će preko Saveznog i republičkih zavoda za privredno planiranje odrediti ta područja, proučiti njihove programe i planove privrednog razvitka, i na osnovu toga predložiti odgovarajuće metode financiranja njihovog razvoja. Po završetku ovih priprema, u toku 1959. godine započet će se sa ostvarivanjem onih projekata čija je izgradnja u skladu sa osnovnim zadacima ovog plana, a iz sredstava predviđenih ovim planom za izgradnju novih objekata, iz neraspoređenih sredstava ovog plana, kao i iz odgovarajućih sredstava predviđenih u planovima narodnih republika.

Glava IV.

OSOBNA POTROŠNJA I DRUŠTVENI STANDARD

I. Osobna potrošnja

1. Polazeći od predviđenog porasta nacionalnog dohotka u 1959. godini, realni obim osobne potrošnje treba da se poveća ukupno za oko 6,2%, odnosno za 5,0% po stanovniku. Računajući sa procijenjenim porastom osobne potrošnje od 4,6% u 1958. godini, kao i sa povećanjem ostvarenim u 1957. i 1958. godini, zaključno sa 1959. godinom bit će postignuto povećanje realnog obima osobne potrošnje od oko 27%, prema 1956. godini. S takvim povećanjem u 1959. godini, porast realnog obima osobne potrošnje za tri godine (1957.—1959.) iznosio bi prosječno oko 8% prema 6—7%, koliko je predviđen u Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine prosječni godišnji porast.

2. U okviru takvog porasta osobne potrošnje, a u skladu sa predviđenim porastom produktivnosti rada u 1959. godini treba osigurati porast prosječnih realnih

plaća zaposlenih radnika i službenika za 5%. Time bi za prve tri godine (1957.—1959.) bilo ostvareno oko 65% od predviđenog porasta prosječnih realnih plaća za period od 1957.—1961. godine.

Osobna potrošnja poljoprivrednih proizvođača u 1959. godini treba da se poveća u skladu sa povećanjem poljoprivredne proizvodnje.

3. Realni porast osobne potrošnje u 1959. godini bit će omogućen:

— daljnjim porastom industrijske proizvodnje, koja osigurava porast raspoloživih sredstava za potrošnju (uključujući i rezerve) za oko 11%;

— očekivanim porastom poljoprivredne proizvodnje, naročito nekih proizvoda važnih za snabdijevanje gradova, kao što su mlijeko, povrće i voće;

— uvozom gotove robe u iznosu od 12 milijardi deviznih dinara;

— uvozom osnovnih prehrambenih proizvoda, i usklađivanjem izvoza takvih proizvoda sa potrebama unutrašnje potrošnje.

4. Da bi se osiguralo planirano povećanje realne osobne potrošnje i realnih plaća, Savezno izvršno vijeće će u okviru svojih ovlaštenja poduzimati mjere za ostvarivanje utvrđene politike porasta životnog standarda.

U svrhu osiguranja porasta osobne potrošnje potrebno je:

1) ostvariti predviđeni porast proizvodnje i dohotka, a posebno proizvoda industrije i poljoprivrede namijenjenih za osobnu potrošnju;

2) održavati stabilne odnose na tržištu;

3) osigurati realizaciju predviđenog uvoza potrošne robe i time utjecati na bolju snabdjevenost tržišta;

4) kreditnom politikom osigurati normalno kretanje zaliha potrošne robe u odnosu na nivo i tempo porasta proizvodnje i potrošnje.

Za poboljšanje životnih uvjeta i realne osobne potrošnje radnika i službenika od posebnog je značaja:

1) da se ostvari brži porast produktivnosti rada u privrednim organizacijama koju treba poticati usavršavanjem sistema nagrađivanja i organizacije rada;

2) da narodni odbori poduzmu sve potrebne mjere za bolje snabdijevanje gradova poljoprivrednim proizvodima. Radi toga narodni odbori treba da poduzmu mjere kako za povećanje i usmjeravanje proizvodnje pojedinih proizvoda važnih za snabdijevanje, tako i za bolju organizaciju snabdijevanja;

3) da se sredstva općinskih i kotarskih investicionih fondova više koriste za unapređivanje i proširivanje kapaciteta privrednih organizacija koje se bave snabdijevanjem gradova, kao i kapaciteta ugostiteljstva za društvenu prehranu i servisa za razne usluge građanima;

4) da općinski i kotarski narodni odbori osiguraju kontrolu nad formiranjem maloprodajnih cijena poljoprivrednih proizvoda i usluga, i da energično sprečavaju neopravdano povećanje cijena;

5) da politika općinskih i kotarskih narodnih odbora u pogledu cijena komunalnih usluga i najamnina kao i visine općinskih taksa i općinskog poreza na promet, bude u skladu sa potrebom osiguranja stabilnosti cijena i bržeg povećanja realnih plaća zaposlenih.

II. Društveni standard

1. U 1959. godini predviđa se daljnje proširenje onih službi koje treba da doprinesu poboljšanju društvenog standarda. Posebnu pažnju treba posvetiti proširenju školskog prostora, povećanju broja zdravstvenih ustanova i poboljšanju funkcioniranja zdravstvene službe, proširenju kapaciteta servisa za održavanje stanova i drugih djelatnosti društvenog standarda. U ovim oblastima povećat će se priliv školovanih kadrova, što će omogućiti daljnje poboljšanje funkcioniranja ovih službi. U skladu s takvim razvojem povećat će se u 1959. godini sredstva za osobne i materijalne rashode u ovim oblastima.

Sa porastom broja zaposlenih i njihovih prihoda, povećavaju se sredstva socijalnog osiguranja. Na toj osnovi potrebno je ostvariti bolju organizaciju i racionalnije funkcioniranje ove službe.

2. U 1959. godini predviđa se porast društvenih investicija u objekte društvenog standarda od oko 15 milijardi dinara ili oko 15% iznad ostvarenog nivoa u 1958. godini, tako da one u 1959. godini dostignu nivo od 110 milijardi dinara. Time bi investiciona ulaganja u društveni standard iz društvenih sredstava iznosila u periodu od 1957.—1959. godine oko 294 milijarde dinara ili 54% od planiranih ulaganja za cio period od 1957.—1961. godine.[1])

3. U 1959. godini investirat će se iz društvenih sredstava u stambenu izgradnju u gradovima oko 66 milijardi dinara ili 12% više nego u 1958. godini. Time će se od 1957. a zaključno sa 1959. godinom u gradsku stambenu izgradnju uložiti oko 183 milijarde dinara društvenih sredstava ili 60% od planiranih investicija za petogodišnji period od 1957.—1961. godine.[1])

Za stambenu izgradnju u 1959. godini od naročitog je značaja poduzimanje efikasnijih mjera za unapređenje građevinarstva i zanatstva i provođenje u život mjera poduzetih u 1958. godini za racionalniju stambenu izgradnju.

U 1959. godini treba potaći brže rješavanje postojećih komunalnih problema, naročito razvoj servisa za domaćinstvo i razvoj dječjih ustanova. Za ovo treba mobilizirati sredstva privrednih organizacija, političkoteritorijalnih jedinica i samih građana. Općinski narodni odbori treba da pruže veću pomoć stambenim zajednicama u razvijanju raznih službi i servisa za pomoć domaćinstvu.

Pored toga, potrebno je i u republičkim društvenim planovima posvetiti veću pažnju osiguranju sredstava za izgradnju krupnih komunalnih objekata u većim gradovima i industrijskim centrima.

U svrhu jačanja discipline u pogledu namjenskog trošenja fondova za kreditiranje stambene izgradnje, propisat će se odgovarajuće mjere u vezi sa poslovanjem ovih fondova.

4. S obzirom na zaostajanje izgradnje u oblasti školstva i zdravstvene zaštite, kako u odnosu na predviđena ulaganja, tako i na postojeće potrebe, neophodno je u toku 1959. godine povećati investicije namijenjene povećanju školskog prostora i kapaciteta zdravstvenih ustanova. U tu svrhu potrebno je da narodne republike i narodni odbori, a također i privredne organizacije prilikom sastavljanja planova utroška investicionih sredstava iz svojih fondova povećaju investiciona ulaganja za razvoj ovih oblasti društvenog standarda.

Glava V.

BUDŽETI

1. Povećanje privredne aktivnosti koje se predviđa za 1959. godinu, povećanje plaća državnih službenika kao i potreba daljnjeg razvoja službi društvenog standarda i ostalih javnih službi, uvjetuju daljnji porast budžetskih rashoda. Ovaj porast, s obzirom na predviđeni porast nacionalnog dohotka, treba da se kreće u granicama do 17% u odnosu na dostignuti nivo rashoda u 1958. godini odnosno do 12% ako se izuzme predviđeno povećanje rashoda koji imaju privrednu namjenu (regresi i dotacije privredi, razlike u cijenama u po-

[1]) Nije uzeto u obzir povećanje cijena investicionih dobara.

slovanju sa inozemstvom, rashodi za unapređivanje privrednih oblasti). Pored povećanja sredstava administrativnog dijela budžeta namijenjenih za pokriće zakonskih obaveza u vezi sa povećanjem plaća i invalidskih prinadležnosti, osnovni dio povećanja treba upotrijebiti za razvoj službi društvenog standarda koje su zaostale za predviđanjima perspektivnog plana, a u prvom redu za razvoj školstva i zdravstvene zaštite. Povećanje rashoda u državnoj upravi treba ograničiti na najnužniju mjeru, pošto su oni u proteklim godinama bili razmjerno više povećani nego ostali.

Daljnje poboljšanje kvaliteta rada javnih službi treba tražiti u boljoj organizaciji ovih službi i u racionalnijem trošenju sredstava za njihovo financiranje. S tim u vezi državni organi i samostalne ustanove treba da poklone mnogo veću pažnju pitanjima poboljšanja organizacije rada, štednje i ekonomičnijeg trošenja budžetskih sredstava.

2. Rashodi Saveznog budžeta za 1959. isporedeni sa odgovarajućim rashodima za 1957. i 1958. godinu predviđaju se u slijedećem iznosu:

— u milijunima dinara

	1957.	1958.	1959.	1959./1958.	1958./1957.
I. Ukupni rashodi saveznog budžeta	317.614[1])	335.951	392.950	117,0	105,8
II. Rashodi bez rashoda za narodnu obranu i bez dotacija narodnim republikama u tome:	116.243	116.591	158.440	133,6	102,0
1) administrativni dio budžeta, sa budžetskom rezervom	37.324	47.807	54.507	114,0	128,1
2) otplata zajmova i nacionalizirane imovine	12.290	13.349	15.408	115,4	108,6
3) regresi i dotacije privredi	39.409	37.028	47.925	129,4	94,0
4) unapređivanje privrednih oblasti i nuklearna energija	13.333	15.191	15.600	102,7	113,9
5) pokriće razlike u cijenama u poslovanju sa inozemstvom	13.887	5.216	25.000	479,2	37,6

1) U 1957. godini regresi i dotacije, sredstva za pokriće razlike u cijenama u poslovanju sa inozemstvom i sredstva za unapređivanje privrednih oblasti (osim sredstava za nuklearnu energiju) isplaćena su iz saveznih fondova formiranih za odnosne svrhe, a ne iz budžeta. Ovdje su i ove isplate pokazane kao budžetski rashodi, da bi se dobile uporedive veličine.

Porast saveznih rashoda većim dijelom nastaje zbog porasta potreba privrede koje se financiraju iz saveznog budžeta. Od 39.849 milijuna povećanja rashoda saveznog budžeta (u koje se ne uračunava povećanje rashoda za narodnu obranu), na administrativni dio budžeta otpada 6.700 milijuna, a 33.149 milijuna treba utrošiti za isplatu regresa i dotacija privredi, za izravnanje razlike u cijenama u poslovanju sa inozemstvom i za otplaćivanje anuiteta po inozemnim zajmovima. Sredstva predviđena za povećanje administrativnog dijela budžeta namijenjena su, i to: 895 milijuna za povećanje plaća i doprinosa na plaće na osnovu zakonskih propisa, 632 milijuna za zakonsko povećanje invalidskih prinadležnosti, 2.864 milijuna za budžetsku rezervu, 1.542 milijuna za isplatu nenamirenih obaveza, a ostatak od 767 milijuna — za povećanje materijalnih rashoda i za dotacije ustanova sa samostalnim financiranjem.

3. Ukupni rashodi za narodnu obranu (osobni i i materijalni rashodi, rashodi za izgradnju saobraćajnica i investicije u vojnu industriju koje se financiraju iz Općeg investicionog fonda) treba u 1959. godini da iznose 199.000 milijuna prema 181.700 milijuna koliko će se utrošiti u 1958. godini. Učešće ukupnih rashoda narodne obrane u nacionalnom dohotku iznosit će 9,7% u 1959. godini prema 10,0% u 1958. godini.

4. U saveznom budžetu predviđaju se dotacije narodnim republikama putem učešća u saveznom porezu na promet. Pri utvrđivanju iznosa ovog učešća uzeto će u obzir povećanje budžetskih potreba narodnih republika, kao i mogućnosti kojima one raspolažu za pokriće povećanih potreba.

Glava VI.

DRUŠTVENE REZERVE

1. Radi osiguranja planiranog razvoja, otklanjanja eventualnih odstupanja i neravnomjernosti u izvršenju plana i stvaranja stabilnijih odnosa na tržištu, Društveni plan za 1959. godinu predviđa formiranje rezervi.

2. Društvene rezerve u 1959. godini koje će stajati na raspolaganju federaciji predviđaju se u iznosu od 50 milijardi dinara.

Ova sredstva mogu se upotrijebiti za povećanje državnih materijalnih rezervi i deviznih rezervi, kao i za posebnu privrednu rezervu federacije.

3. Potrebno je da se i prilikom sastavljanja planova i budžeta narodnih republika, kotara i općina predvide odgovarajuće rezerve kojima bi se osiguralo stabilnije ostvarivanje planskih zadataka u toku godine.

Glava VII.

PRIVREDNI ODNOSI SA INOZEMSTVOM

1. Društveni plan za za 1959. godinu predviđa daljnje proširenje privredne suradnje sa inozemstvom, i to:

— porast izvoza industrijskih proizvoda, prvenstveno proizvoda brodogradnje, obojene metalurgije, tekstilne i drvne industrije, metalne i elektroindustrije i prehrambene industrije;

— porast ukupnog izvoza poljoprivrednih proizvoda, pri čemu se povećava izvoz stočarskih i voćarskih proizvoda, a smanjuje izvoz ratarskih proizvoda — zbog smanjene poljoprivredne proizvodnje u 1958. godini;

— porast ukupnog uvoza zbog povećanja uvoza reprodukcionog materijala, naročito onog koji je namijenjen unapređivanju poljoprivredne proizvodnje, pri čemu je taj porast znatno usporen u odnosu na ranije godine;

— porast nerobnih prihoda, naročito od pomorskog saobraćaja, inozemnog turističkog prometa i trgovinskih usluga;

— povećanje sredstava za otplaćivanje obaveza, koje su veće nego u prethodnim godinama;

— zaključivanje novih kreditnih aranžmana za financiranje uvoza opreme i ostalih proizvoda, kao i izvjestan iznos sredstava za kreditiranje našeg izvoza;

— proširenje tehničke suradnje i proizvodne kooperacije, razmjene iskustava i tehničke dokumentacije.

2. Predviđeno povećanje izvoza ispoređeno sa prethodnim godinama pokazuje slijedeće odnose:

	— u milijardama dinara				
	1957.	1958. (procjena ostvarenja)	1959.	1958. 1957.	1959. 1958.
Ukupni izvoz	120,1	135,8	154,0	113,1	113,4
— izvoz industrijskih proizvoda	85,5	92,8	107,5	108,5	115,8
— izvoz poljoprivrednih proizvoda	28,5	38,5	41,0	135,0	106,5
— izvoz proizvoda šumarstva	6,1	4,5	5,5	73,8	122,2

3. Predviđa se porast izvoza industrijskih proizvoda od 92,8 milijarde dinara u 1958. na 107,5 milijardi dinara u 1959. godini, t.j. za 15,8%. Takvo povećanje izvoza industrijskih proizvoda zasniva se na predviđenom porastu industrijske proizvodnje, naročito proizvoda namijenjenih izvozu. U svrhu ostvarivanja tako značajnog porasta izvoza bit će potrebno da proizvodna i izvozna poduzeća poduzmu pravodobno organizacione mjere za osiguranje proizvoda i tržišta za izvoz industrijskih proizvoda u navedenom obimu.

4. Predviđa se povećanje ukupnog uvoza reprodukcionog materijala za oko 10% — u odnosu na 1958. godinu. Povećanje uvoza reprodukcionog materijala za industriju iznosi oko 7%, i ono treba da osigura planirani porast industrijske proizvodnje od 11%, kao i očekivani izvoz industrijskih proizvoda. Osjetnije se povećava uvoz reprodukcionog materijala za potrebe poljoprivrede.

Predviđa se nešto manji uvoz roba osobne potrošnje s obzirom na povećanje domaće proizvodnje odgovarajućih proizvoda. Isto tako, očekuje se i nešto manji uvoz opreme — u odnosu na 1958. godinu.

Savezno izvršno vijeće naknadno će utvrditi koji dio sredstava predviđenih za uvoz opreme treba izdvojiti za potrebe investicija koje se financiraju iz sredstava kojima raspolažu privredne organizacije i fondovi i iz sredstava državnih organa.

5. Značajni pozitivni efekt na bilancu plaćanja u 1959. godini očekuje se od poljoprivredne proizvodnje. Predviđa se slijedeći odnos između izvoza poljoprivrednih proizvoda i uvoza osnovnih prehrambenih proizvoda:

	— u milijardama dinara		
	1957.	1958. (procjena ostvarenja)	1959
Izvoz poljoprivrednih proizvoda	28,5	38,5	41,0
Uvoz osnovnih prehrambenih proizvoda	37.3	34.3	30,6
Saldo	— 8,8	+ 4,2	+10,4

Učešće osnovnih prehrambenih proizvoda u ukupnom uvozu treba smanjiti od 29,6% u 1956. i 16,9% u 1958. — na 14,7% u 1959. godini.

Navedeni efekt poljoprivredne proizvodnje na bilancu plaćanja manji je kad se uzme u obzir osjetno povećanje uvoza sredstava za proizvodnju namijenjenih poljoprivredi. Povećava se uvoz umjetnih gnojiva od 780.000 tona u 1958. godini na 1,040.000 tona u 1959. godini.

6. Povećanje aktive iz nerobnog prometa u 1959. godini iznosit će oko 2,5 milijarde. To treba da nastupi i kao rezultat porasta ukupnih nerobnih prihoda od 39 milijardi u 1958. na 43 milijarde dinara u 1959. godini i ukupnih nerobnih rashoda — od 15,2 na 16,7 milijardi dinara. Porast nerobnih prihoda očekuje se od povećanja kapaciteta trgovačke mornarice i željezničkog transporta, kao i daljnjeg unapređivanja inozemnog turističkog prometa, trgovinskih usluga i dr.

7. Kao rezultat naprijed predviđenih kretanja u privrednim odnosima sa inozemstvom potrebno je, prema tome, ostvariti daljnji porast vlastitih deviznih prihoda od izvoza robe i nerobnog prometa — za oko 12,5%, s tim da ukupni devizni rashodi — zajedno sa povećanim otplatama obaveza i neraspoređenim sredstvima — ne porastu više od 6,2%.

Takvim kretanjima treba osigurati smanjenje tekućeg deficita platne bilance za oko 17%.

8. Da bi se ostvarile predviđene proporcije platne bilance naročito se ukazuje na potrebu jače kontrole uvoza, kao i na potrebu jačeg poticanja izvoza, posebno industrijskih proizvoda, putem odgovarajućeg reguliranja vanjske trgovine i primjene drugih mjera privredne politike.

9. Naknadne potrebe i zahtjeve za inozemnim sredstvima plaćanja, — preko planom predviđenih i preko neraspoređenih sredstava — treba odobravati ukoliko se ostvare uštede na pojedinim pozicijama plaćanja ili se osiguraju dopunska inozemna sredstva plaćanja.

Glava VIII.

TRŽIŠTE I CIJENE

1. Predviđeni razvoj proizvodnje i potrošnje u 1959. godini pruža osnovu za punije usklađivanje odnosa na tržištu. Za stabilnost tržišta od naročitog je značaja osigurati planirani obim i strukturu proizvodnje, uvoza i izvoza, koji će omogućiti formiranje raspoloživih robnih fondova prema predviđenom razvoju pojedinih vidova potrošnje. U svrhu stvaranja stabilnijih odnosa na tržištu također je potrebno osigurati popunjavanje zaliha, u skladu sa razvojem proizvodnje i potrošnje.

Za osiguranje stabilizacije tržišta i cijena od posebne je važnosti da se očuva planirani nivo investicione i budžetske potrošnje, kao i da se porast osobnih dohodaka stanovništva što više uskladi sa porastom produktivnosti rada.

2. Pored usklađivanja materijalnih odnosa na tržištu kao osnovnog faktora u formiranju cijena, potrebno je pravodobno intervenirati odgovarajućim mjerama, i putem kontrole cijena, radi uklanjanja onih faktora u robnom prometu koji mogu dovesti do neopravdanog porasta cijena.

3. Sve veći obim i raznovrsnost robnog prometa, koji su rezultat stalnog porasta proizvodnje i potrošnje, zahtijevaju da se poduzimaju mjere za razvijanje i usavršavanje sistema i organizacije robne razmjene, a posebno prometa poljoprivrednih proizvoda. Općinski i kotarski narodni odbori treba da nastave sa provođenjem mjera za poboljšavanje snabdijevanja gradova i potrošačkih centara. Od naročitog je značaja da se istovremeno vrše veća ulaganja za modernizaciju

i proširivanje kapaciteta privrednih organizacija koje se bave snabdijevanjem.

Glava IX.

KADROVI, ZAPOSLENOST I PRODUKTIVNOST RADA

1. Da bi se osiguralo povećanje proizvodnje i produktivnosti rada, u 1959. godini treba nastaviti sa provođenjem mjera koje osiguravaju sistematsko poboljšavanje strukture postojećih kadrova u pogledu njihove stručnosti. U tu svrhu treba dalje povećavati sredstva namijenjena za redovno školovanje omladine, a isto tako omogućavati i stručno i dopunsko obrazovanje aktivnog stanovništva.

U radu na podizanju stručnosti postojećih kadrova posebno mjesto pripada privrednim organizacijama i njihovim udruženjima u općinama i kotarima, čija djelatnost treba ubuduće da bude daleko više usmjerena u tom pravcu.

Dosadašnja ulaganja radi proširivanja materijalne baze školstva zaostaju za predviđanjima Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. —1961. godine i za prilivom učenika u škole. Potrebno je u 1959. godini povećati ulaganja u izgradnju školskog prostora, naročito za osnovne škole u osmogodišnjem trajanju u većim gradovima i industrijskim centrima a također i u ostalim područjima gdje je mreža tih škola nedovoljna.

Daljnja ulaganja sredstava fondova za kadrove u 1959. godini treba da doprinesu proširivanju i poboljšavanju materijalne baze stručnog školstva. Radi što uspješnijeg ostvarivanja programa razvitka stručnih škola i njegovog usklađivanja sa suvremenim potrebama privrede, neophodno je osigurati jedinstveno djelovanje svih fondova za kadrove političkoteritorijalnih jedinica, kako bi raspoloživa sredstva tih fondova bila što potpunije i racionalnije iskorištena.

2. U 1959. godini predviđa se porast obima zaposlenosti od oko 125.000 osoba. Takvim porastom zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima omogućuje se zapošljavanje cijelog prirasta aktivnog stanovništva, kao i daljnje prelaženje jednog dijela aktivnog stanovništva iz poljoprivrede u nepoljoprivredne djelatnosti.

S obzirom na dosadašnji brzi porast zaposlenosti u neprivrednim djelatnostima, u 1959. godini treba poduzeti mjere koje će spriječiti takvu tendenciju i uskladiti razvoj zaposlenosti u ovim djelatnostima sa stvarnim potrebama funkcioniranja službi i mogućnostima koje proizlaze iz priliva školovanih kadrova.

3. Daljnji porast produktivnosti rada predstavlja jedan od osnovnih ciljeva ekonomske politike u 1959. godini. Mjereno društvenim proizvodom na jednog zaposlenog, u 1959. godini predviđa se porast produktivnosti rada u društvenom sektoru privrede od oko 6%, a u industriji i rudarstvu od oko 6,5%. Time bi prosječna produktivnost rada u društvenom sektoru privrede u 1959. godini bila veća za 21% u odnosu na 1956. godinu — prema 28,7%, koliko je u Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. — 1961. godine predviđeno za 1961. godinu.

Savezno izvršno vijeće osigurat će praćenje i analizu djelovanja ustanova, instrumenata i drugih elemenata našeg privrednog sistema i poduzimati odgovarajuće mjere za usavršavanje sistema u pravcu poticanja bržeg porasta produktivnosti rada.

Privredne organizacije treba da ostvaruju porast produktivnosti rada usavršavanjem sistema nagrađivanja, unapređivanjem organizacije rada i proizvodnje, poboljšavanjem uvjeta rada i života zaposlenih, kao i povećavanjem radne discipline. U svojim planovima privredne organizacije treba da što racionalnije usklade odnos između povećanja zaposlenosti i produktivnosti rada. Sredstva fondova privrednih organizacija namijenjena za investicije treba naročito koristiti za takva ulaganja koja omogućavaju racionalizaciju procesa proizvodnje i povećanje produktivnosti rada.

TREĆI DIO

RAZVOJ PRIVREDNIH OBLASTI

Glava X.

INDUSTRIJA

1. Predviđa se da će porast fizičkog obima industrijske proizvodnje u 1959. godini iznositi oko 11% u odnosu na 1958. godinu. Sa ovim povećanjem i sa povećanjem nastalim u 1957. i 1958. godini ostvarit će se 63% od predviđenog povećanja proizvodnje po Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. —1961. godine.

Po pojedinim industrijskim granama može se očekivati slijedeće kretanje fizičkog obima proizvodnje:

Grane djelatnosti	1959./1958.	1959./1957.	1959./1956.
Proizvodnja elektroenergije	111	130	161
Proizvodnja i prerada ugljena	108	111	115
Proizvodnja i prerada nafte	118	134	172
Crna metalurgija	114	124	155
Obojena metalurgija	106	112	124
Proizvodnja i prerada nemetala	109	114	136
Metalna industrija	111	126	152
Brodogradnja	110	120	145
Elektroindustrija	118	144	194
Kemijska industrija	118	146	172
Industrija građevinskog materijala	115	125	143
Drvna industrija	109	117	135
Industrija papira	104	108	122
Tekstilna industrija	111	125	144
Industrija kože	108	120	137
Industrija gume	108	112	140
Prehrambena industrija	123	127	165
Grafička industrija	106	122	144
Industrija duhana	69	100	85
Ukupno	111	123	144

2. Predviđeni porast industrijske proizvodnje u 1959. godini zasniva se na:

— izvršenim rekonstrukcijama u pojedinim industrijskim djelatnostima, a naročito u prehrambenoj, kemijskoj i metalnoj industriji; predviđenim aktiviranjima značajnih novih kapaciteta u metalurgiji, proizvodnji nemetala i kemijskoj industriji; daljnjem korištenju rezervi u postojećim industrijskim kapacitetima i odgovarajućem proširenju energetske baze;

— daljnjem uključivanju slobodnih kapaciteta vojne industrije u proizvodnju za civilne potrebe, kako samostalnom proizvodnjom finalnih artikala, tako i kooperacijom sa drugim industrijskim poduzećima;

— osiguranju normalnog snabdijevanja osnovnim sirovinama i reprodukcionim materijalom;

— poduzimanju odgovarajućih mjera za racionalnije korištenje pojedinih vidova energije i reprodukcionog materijala, kako bi se osigurala potrebna snabdjevenost industrije;

— daljnjem zamjenjivanju važnijih uvoznih sirovina i reprodukcionog materijala (kao što su: ugljen za koksiranje i antracit, dijelovi strojeva i uređaja, proizvodi kemijske i medicinske industrije i dr.) domaćim sirovinama i materijalom;

— porastu produktivnosti rada usavršavanjem organizacije proizvodnje, kooperacije i podjele rada i boljim korištenjem postojećih rezervi u kapacitetima;

— usmjeravanju kretanja osobnih dohodaka radnika u smislu ostvarivanja odnosa koji potiču na produktivnost rada i stabilnost privrednih organizacija u pogledu radne snage.

3. Predviđa se slijedeći razvoj industrijske proizvodnje po ekonomsko-tehnološkim grupacijama:

	1959./1958.	1959./1957.	Dostignuće u 1959. u odnosu na predviđanje za 1961. u %
Energetika	110	120	52
Reprodukcioni materijal	109	122	57
Građevinski materijal	110	115	50
Oprema	113	128	76
Osobna potrošnja	114	126	76
Ukupno	111	123	63

U okviru takvog porasta proizvodnje predviđa se slijedeće kretanje proizvodnje nekih najvažnijih proizvoda:

	Jed. mjere	Proizvedeno 1958.	Predviđena proizvodnja 1959.	Indeks 1959/58	Dostignuće u odnosu na predviđeni porast do 1961. u %
Energetska proizvodnja					
Elektroenergija	000 MWh	5.048	8.120	161	72
Ugljen	000 t	17.101	20.270	119	39
Sirova nafta	000 t	294	570	194	50
Prerada nafte	000 t	890	1.170	131	61
Osnovni metali					
Čelik	000 t	887	1.232	139	71
Bakar (blister)	t	29.384	34.000	116	43
Aluminij	t	14.662	24.000	164	46
Proizvodi namijenjeni pretežno poljoprivredi					
Umjetna gnojiva	000 t	187	312	167	22
Traktori	kom.	2.961	6.600	223	102
Poljoprivredni strojevi	t	14.722	28.000	190	56
Proizvodi namijenjeni pretežno saobraćaju					
Brodovi pomorski	BRT	34.500	157.000	455	158
Kamioni i kamioneti	kom.	2.765	4.200	152	44
Tračnička vozila	t	12.560	46.160	368	98
Proizvodi namijenjeni pretežno građevinarstvu					
Cement	000 t	1.555	2.115	136	66
Cigla	mil. kom.	813	1.156	142	44
Drvne umj. ploče	t	14.500	25.000	172	21
Šper-ploče	m³	24.688	38.000	154	79
Strojevi i uređaji za građevinarstvo	t	5.121	12.600	246	37
Betonsko željezo	t	87.149	130.000	149	93
Proizvodi namijenjeni pretežno osobnoj potrošnji					
Radio-aparati	kom.	125.449	276.000	220	86
Pamučne, vunene i svilene tkanine	000 m²	222.988	288.580	129	62
Obuća*)	000 pari	22.814	30.610	134	93
Šećer	t	148.748	270.000	182	67
Duhanske prerađevine	mil. kom.	17.229	19.200	111	41

4. U svrhu usklađivanja proizvodnje energije i reprodukcionog materijala sa ostvarenim bržim tempom industrijske proizvodnje prema Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, a naročito sa porastom finalnih proizvoda (oprema, osobna potrošnja) potrebno je osigurati porast slijedećih raspoloživih količina hidroenergije i sirovina iz domaće proizvodnje:

— u milijardama dinara
— cijene iz 1956. godine

	1956.	1958.	1959.	1959./1958.	1959./1956.	Dostignuće 1959. u odnosu na predviđeni porast do 1961. u %
Hidroenergija	17	25	28	110	165	65
Sirovine:						
iz rudarstva	57	70	77	111	135	53
iz poljoprivrede	84	99	121	123	144	70
iz šumarstva	46	49	52	106	113	100
Ukupno	204	243	278	115	136	65

*) Sa zanatskom proizvodnjom.

Prema tome, korištenje sirovinske baze u cjelini raste u skladu sa predviđanjima Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961 godine.

5. Uslijed porasta potrošnje elektroenergije iznad količina predviđenih Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, a naročito uslijed porasta široke potrošnje ove energije, kao i uslijed zakašnjavanja puštanja u pogon nekih energetskih objekata, moguće su povremene poteškoće u snabdijevanju elektroenergijom. Zbog toga je potrebno putem jačeg diferenciranja pojedinih stavki u tarifnom sistemu, prema raspoloživoj električnoj energiji, utjecati na racionalniju potrošnju i njeno usmjeravanje kod pojedinih kategorija u okviru proporcija plana. Osim toga, na racionalnije korištenje i uštedu energije treda da utječu i odgovarajuće rekonstrukcije energetskih postrojenja.

Ravnomjerniju proizvodnju ugljena treba postići stimulativnim sistemom cijena i podvoznom tarifom diferenciranom prema sezoni prijevoza.

6. Izvoz industrijskih proizvoda, u skladu sa postavkama Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, raste brže od proizvodnje. Prema prethodnoj godini predviđa se povećanje izvoza od oko 16%. Najveći porast očekuje se kod valjaoničkih proizvoda aluminija, mašinske opreme, brodova i prehrambene industrije.

Računajući sa povećanjem zamjene uvoznih sirovina, sa kontrolom uvoza, štednjom u potrošnji uvoznog materijala, boljim korištenjem domaće sirovinske baze, kao i sa relativno visokim zalihama izvjesnih vrsta reprodukcionog materijala stvorenih u prethodnim godinama, predviđa se porast uvoza reprodukcionog materijala za potrebe industrije samo za oko 7% — u odnosu na prethodnu godinu, pri porastu industrijske proizvodnje od 11%.

7. U 1959. godini treba nastaviti sa intenzivnim ulaganjima u energetiku, u kapacitete za proizvodnju umjetnih gnojiva, obojenu metalurgiju, šećerane i ostalu prehrambenu industriju, industriju građevinskog materijala i drvnu industriju, kao i u daljnje rekonstrukcije prerađivačke industrije. U tome naročito treba raspoloživim investicionim sredstvima obuhvatiti rekonstrukcije u svrhu uštede energije, zamjenu uvoznog reprodukcionog materijala, naročito uvoznih dijelova za sklapanje, kao i rekonstrukcije kapaciteta kože i obuće, kemijske i farmaceutske industrije i druge industrije potrošne robe.

Osim toga, radi bržeg razvijanja kapaciteta predviđenih Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, treba i dalje provoditi udruživanje privrednih organizacija i njihovih fondova, prije svega za povećavanje proizvodnje sirovina i reprodukcionog materijala uopće.

Glava XI.

GRAĐEVINARSTVO

1. U skladu sa obimom i strukturom investicija u 1959. godini, predviđa se slijedeća vrijednost proizvodnje u oblasti građevinarstva:

— u milijardama dinara
— u tekućim cijenama

	1958.	1959	Indeks 1959. / 1958.
Ukupno[1])	332,0	333,5	100,5
Privredni objekti	204,8	198,0	96,7
Neprivredni objekti	127,2	135,5	106,5

[1]) Obuhvaćena je proizvodnja privrednih organizacija (projektantske organizacije, građevinska, građevinsko-zanatska i montažna poduzeća, poduzeća za istraživačke radove), kao i građevinski radovi investitora u vlastitoj režiji i individualna građevinska djelatnost.

Do kraja 1959. godine, sa ostvarenom građevinskom proizvodnjom u 1957. i 1958. godini, izvršit će se oko 58% od ukupnog predviđenog obima građevinskih radova za period od 1957.—1961. godine.

2. Za izvršavanje planiranog obima građevinskih radova predviđaju se u 1959. godini u oblasti građevinarstva brutto investiciona ulaganja u iznosu od 13,0 milijardi dinara. Od ovih sredstava iznos od oko 11,5 milijardi dinara upotrijebit će se za nabavu građevinske mehanizacije i transportnih sredstava. Sa investicijama predviđenim za 1959. godinu i već uloženim sredstvima u 1957. i 1958. godini ostvarit će se oko 58% od ukupno predviđenih investicija u oblasti građevinarstva u periodu od 1957.—1961. godine.

Uporedni porast obima građevinskih radova i investicionih ulaganja ukazuje na relativno zaostajanje mehanizacije građevinarstva i na potrebu njenog što racionalnijeg korištenja bolje organiziranim radom.

Razvitak kapaciteta za završne građevinsko-zanatske radove zaostaje za povećanim obimom radova, što usporava i poskupljuje izgradnju objekata društvenog standarda. Zbog toga je potrebno da narodni odbori, građevinske i građevinsko-zanatske privredne organizacije i odnosne ustanove obrate posebnu pažnju na što brži razvitak ovih kapaciteta.

3. Uz predviđeno povećanje mehanizacije i poboljšanje organizacije izvođenja radova očekuje se daljnje povećanje produktivnosti rada, pa se pretpostavlja da ne će nastupiti povećanje broja radnika u odnosu na broj zaposlenih u 1958. godini.

4. U općem porastu industrijske proizvodnje predviđa se odgovarajuće osiguranje građevinskih i drugih materijala za ugrađivanje. Uz povećanje obima proizvodnje tih materijala potrebno je istovremeno, brže proširenje njihovog asortimana, a naročito šupljih, tankostjenih proizvoda od gline i drugi lakih materijala i prefabriciranih elemenata, uz neophodno potrebno uvođenje tipizacije i standardizacije proizvoda na osnovu usvojenog modula za koordinaciju mjera u građevinarstvu.

Glava XII.

POLJOPRIVREDA

1. Predviđa se da će fizički obim poljoprivredne proizvodnje u 1959. godini biti veći za oko 39% od prosjeka u periodu 1951/55 godine, za oko 3% od obima proizvodnje u 1957. a za oko 21% od ocijenjenog obima proizvodnje u 1958. godini.

U okviru takvog kretanja ukupne poljoprivredne proizvodnje predviđa se u 1959. godini slijedeći obim po pojedinim granama:

	Indeksi		
	1951/55 = 100	1957. = 100	1958. = 100
Ratarstvo	152,4	96,2	136,2
Voćarstvo	97 2	114 9	119,4
Vinogradarstvo	123,2	121,2	114,2
Stočarstvo	139,8	113,3	104,8
Ribarstvo	141,7	113,3	106 3
Domaća prerada	98,6	103,4	102,1

Kod nekih važnijih poljoprivrednih proizvoda u 1959. godini predviđa se slijedeća proizvodnja:

— u hiljadama tona

	1957.	1958.	1959.
Pšenica i raž	3.380	2.700	3.200
Kukuruz	5.680	3.700	5.700
Šećerna repa	2.030	1.300	2.300
Duhan	63,3	36,0	60
Krumpir	3.310	2.500	3.150
Meso	492	540	566
Mlijeko	2.309	2.350	2.750

Glavni proizvodni zadatak za 1959. godinu je daljnji porast proizvodnje najvažnijih grana poljoprivrede — ratarstva i stočarstva. U ratarstvu osnovno je — povećanje proizvodnje pšenice i kukuruza, a zatim industrijskih kultura i povrća. U stočarstvu prvenstveni je zadatak porast proizvodnje mesa i mlijeka. U skladu sa predviđenim ulaganjima i mjerama treba u odgovarajućem omjeru povećati proizvodnju i u drugim granama poljoprivrede.

Ostvarenjem predviđene strukture poljoprivredne proizvodnje treba zadovoljiti potrebe prehrane stanovništva i potrebe industrije i vanjskotrgovinske razmjene.

2. Računajući sa navedenim obimom proizvodnje i ocijenjenim prenesenim zalihama poljoprivrednih proizvoda, u 1959. godini predviđa se povećanje ukupnog izvoza poljoprivrednih proizvoda, prema 1958. godini — za oko 6,5%. Međutim, potrebno je da i proizvođačke i trgovinske organizacije potpunije iskorišćavaju postojeće mogućnosti za proširenje asortimana i poboljšanje kvaliteta raznovrsnih poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina namijenjenih izvozu (na pr. ranog povrća, voća, proizvoda živinarstva i dr.).

Uvoz reprodukcionog materijala i visoko produktivne stoke predviđa se u 1959. godini u iznosu od 14.800 milijuna deviznih dinara, odnosno za oko 41% više od ocijenjene realizacije u toku 1958. godine. Uvoz poljoprivrednih strojeva se međutim smanjuje od 6,8 milijardi u 1958. godini, na oko 4,1 milijarde deviznih dinara u 1959. godini, pošto se, istovremeno, znatnije povećava uvoz dijelova za domaću proizvodnju traktora i drugih strojeva.

3. U svrhu ostvarenja navedenog obima proizvodnje, poljoprivrednim organizacijama će se u 1959. godini staviti na raspolaganje, pored drugih strojeva, oko 6.600 komada traktora (sa odgovarajućim brojem priključnih strojeva) i oko 1.500 kombajna. Na taj način poljoprivreda će u toku 1959. godine moći koristiti približno oko 31.000 traktora. Domaća proizvodnja ostalih poljoprivrednih strojeva (za ratarstvo, stočarstvo, vinogradarstvo, zaštitu bilja i t. d.) povećat će se u 1959. godini na oko 28.000 tona (prema predviđenih oko 22.000 tona za 1958. godinu).

Potrošnja umjetnih gnojiva povećat će se od oko 1,200.000 tona u 1958. godini na 1,500.000 tona u 1959. godini. Na taj način potrošnja ovih gnojiva po hektaru obradive površine povećat će se na 150 kg (prema oko 120 kg u 1958. godini).

Raspoložive količine sredstava za zaštitu bilja iznosit će 31.000 tona, prema 28.000 tona, koliko se ocjenjuje za 1958. godinu.

Visina regresa u 1959. godini iznosit će oko 30.000 milijuna dinara (prema oko 25.000 milijuna dinara, koliko se ocjenjuje izvršenje u 1958. godini).

Za proizvodnju u 1959. godini osigurane su od domaće proizvodnje dovoljne količine kvalitetnog, sortnog i hibridnog sjemena. Da bi se poboljšao rasni sastav stoke i neposredno povećala stočna proizvodnja, predviđa se daljnji uvoz visoko produktivne stoke. S obzirom na posljedice suše, koja je u 1958. godini u znatnoj mjeri pogodila neka šira područja, a u svrhu ostvarenja povećane stočne proizvodnje u 1959. godini, od velikog značaja bit će organiziranje racionalnog trošenja odnosno raspореda po rajonima raspoložive stočne hrane, kao i nastavljanje poduzetih mjera za ublažavanje posljedica suše.

4. U 1959. godini utrošit će se iz fondova za unapređivanje poljoprivrede oko 6.000 milijuna dinara, t.j. približno isto onoliko koliko će se prema ocjeni utrošiti u 1958. godini. Sredstva iz ovih fondova koristit će se i dalje prvenstveno za poboljšavanje rada poljoprivrednih službi, organiziranje raznih akcija i mjera za podizanje i usavršavanje kadrova, za izgradnju objekata poljoprivrednih službi i t. d.

5. Započeti proces intenzivnog ulaganja u poljoprivredu nastavit će se i u 1959. godini. Bruto ulaganja u poljoprivredu iz društvenih sredstava u 1959. godini iznosit će 83.000 milijuna dinara, što predstavlja porast od oko 15% prema izvršenju predviđenom za 1958. godinu. Sa predviđenim investicionim ulaganjima u 1959. godini, ukupna ulaganja u periodu od 1957. do 1959. godine iznosit će oko 60% od obima predviđenog za period od 1957. do 1961. godine. U okviru ovakve dinamike značajan porast imala bi ulaganja u mehanizaciju poljoprivrede. U odnosu na 1958. godinu brz porast pokazuju i ulaganja u stočarstvo i dugogodišnje zasade. U 1959. godini preko namjenskih investicija značajno se proširuju i ulaganja u hidromelioracije.

Radi izvršenja postavljenih zadataka u poljoprivrednoj proizvodnji, sredstva predviđena za investicije u poljoprivredi u 1959. godini upotrijebit će se za nabavu opreme, za izvođenje melioracionih radova, za nabavu stoke i izgradnju objekata u stočarstvu, za objekte za prerađivanje i uskladištenje, za podizanje zasada i unapređivanje šljivarstva i druge namjene. Pritom je potrebno voditi računa o kompleksnoj izgradnji poljoprivrednih dobara i zadruga.

Sredstva relativno visoka koja se ulažu u poljoprivredu potrebno je efikasno i racionalno koristiti. Da bi se to postiglo, treba poljoprivredne i zadružne organizacije, kao i nadležni organi, na vrijeme da izvrše sve potrebne predradnje i da se pri ulaganju orijentiraju na one namjene koje će u određenom području dati najveće efekte u proizvodnji.

U okviru predviđenih ukupnih investicija, iz općeg investicionog fonda upotrijebit će se za investicije u oblasti poljoprivrede 50,8 milijardi dinara (prema predviđenom izvršenju od oko 44 milijarde dinara u 1958. godini).

Ulaganja u poljoprivredu iz republičkih i lokalnih investicionih fondova, zatim iz republičkih i lokalnih fondova za unapređivanje poljoprivrede, kao i iz sredstava poljoprivrednih organizacija treba da se povećaju od oko 28 milijardi dinara u 1958. godini — na oko 32,2 milijarde dinara u 1959. godini

Za radove u oblasti vodoprivrede osigurana su u 1959. godini u Saveznom budžetu sredstva u iznosu od 2.700 milijuna dinara. Sa ostalim sredstvima koja će se upotrijebiti za ove svrhe, ukupni obim investicija u vodoprivredi treba da iznosi oko 5 milijardi dinara.

6. Da bi se ostvarila predviđena proizvodnja potrebno je mobilizirati sve društvene i političke faktore za rješavanje konkretnih zadataka u poljoprivredi, a

naročito mobilizirati postojeće snage i rezerve poljoprivrednih zadružnih organizacija i poljoprivrednih dobara. Radi toga naročito je potrebno da poljoprivredna dobra, opće zemljoradničke zadruge i njihovi poslovni savezi i druge poljoprivredne organizacije zadatke plana poljoprivredne proizvodnje detaljno razrade u svojim akcionim programima, kao i da na vrijeme provedu organizacione i druge pripreme za njihovo izvršenje.

Za realizaciju plana potrebno je ostvariti u što širim razmjerima kooperaciju zadruga sa individualnim proizvođačima u svim granama proizvodnje i u raznim oblicima, i osjetno povećati proizvodnju, naročito ratarstva i stočarstva, na krupnim poljoprivrednim gospodarstvima. Za kooperaciju treba koristiti postojeće mogućnosti ne samo kod zemljoradničkih zadruga, nego i kod poljoprivrednih dobara.

Na osnovu već dosada izvršenog materijalno—organizacionog i kadrovskog osposobljavanja poljoprivrednih organizacija, predviđa se da će u 1958. godini doći i do znatnijeg poboljšanja načina i stupnja korištenja društvenih sredstava za proizvodnju, u koju svrhu te organizacije treba da poduzmu i odgovarajuće mjere.

7. Predviđeno povećanje ulaganja u osnovne i obrtne fondove omogućit će daljnji razvitak zemljoradničkih zadruga i drugih poljoprivrednih organizacija, kao i njihovo osposobljavanje za proširenje privredne aktivnosti. U tom smislu koristit će i dosada stečena iskustva ovih organizacija u pogledu modernizacije proizvodnje, u pogledu suradnje sa individualnim proizvođačima, u korištenju raspoloživih sredstava, u organizaciji prometa i t. d. Povećana raspoloživa sredstva za proizvodnju, kao i postignuto iskustvo, stvaraju i mogućnosti stalnog proširivanja primjene suvremene agrotehnike na sve veće površine i uspostavljanja trajnijih odnosa u kooperaciji zadruga sa individualnim poljoprivrednim proizvođačima.

Glava XIII.

ŠUMARSTVO

1. Da bi se osiguralo izvršavanje šumsko-kulturnih radova i investicija u šumarstvu predviđenih Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, u 1959. godini će se, uporedo sa poduzimanjem odgovarajućih organizacionih, tehničkih i stručnih mjera, osigurati i znatnija sredstva šumskim gospodarstvima, narodnim republikama i narodnim odborima za potrebe redovnog održavanja šuma, kao i sredstva fondovima za unapređivanje šumarstva.

U sektoru uzgoja šuma posebno će se u 1959. godini nastojati:

1) na povećavanju površina koje će se pošumiti naročito topolama, kao i na proširivanju i poboljšavanju radova na melioraciji šikara i degradiranih šuma;

2) na proširivanju i sistematskoj primjeni mjera suvremene njege šuma, naročito u pravcu poboljšavanja lišćarskih šuma unošenjem četinara, kao i na unapređivanju mjera zaštite i čuvanja šuma;

3) na daljnjim radovima na utvrđivanju stanja šumskog fonda (uređivanje šuma i inventarizacija) i ispitivanju prirasta šuma.

2. Sa povećanim ulaganjima u šumarstvo osigurat će se u 1959. godini daljnje tehničko opremanje šumske proizvodnje, a naročito brža izgradnja šumskih komunikacija. Dopunskim sredstvima iz Općeg investicionog fonda i iz republičkih fondova za unapređivanje šumarstva treba da se osigura, prije svega, izgradnja stalnih komunikacija radi omogućavanja otvaranja nepristupačnih i nedovoljno otvorenih šuma, u kojima se nalaze veće sječive rezerve drveta, dok se izgradnja unutarnjih mekih šumskih puteva i drugih lakih komunikacija, koje služe na prvom mjestu suvremenom gajenju šuma, može vršiti od strane šumskih gospodarstava a na teret troškova redovnog održavanja šuma.

Pri izgradnji šumskih komunikacija, koje će trajno služiti i javnom saobraćaju, za troškove gradnje treba, pored sredstava dodijeljenih šumarstvu, upotrijebiti i sredstva fondova za puteve i neposredno zainteresiranih organizacija i ustanova, kao i dopunska sredstva iz budžeta narodnih republika i kotara.

3. Da bi se osiguralo racionalnije i ekonomičnije privređivanje u šumarstvu, šumska gospodarstva treba u 1959. godini da razvijaju što širu aktivnost u korištenju sporednih šumskih proizvoda, u uzgrednom iskorišćavanju šuma na bazi uzgojnih sječa, u privremenom poljoprivrednom korištenju zemljišta, sitnoj režijskoj eksploataciji šuma i t. d.

4. U 1959. godini nastavit će se sa proširivanjem kooperativnih odnosa između individualnih vlasnika šuma i zadružnih organizacija. U tu svrhu koristit će se sredstva fondova za unapređivanje šumarstva koja se formiraju doprinosom iz prihoda ostvarenih sječom šuma individualnih vlasnika. Ova sredstva mogu se upotrebljavati i za financiranje javne šumarske službe koju vrše narodni odbori i šumska gospodarstva u ime narodnih odbora.

5. U 1959. godini predviđa se ukupna sječa šuma od oko 17,4 milijuna m³ brutto mase prema 17,2 milijuna m³ u prosjeku 1957/58 godine. Pritom sječa četinara od oko 4,4 milijuna m³ smanjena je u odnosu na godišnji prosjek 1957/58 godine — za oko 100 hiljada m³.

U šumama u društvenom vlasništvu predviđa se sječa od oko 12,5 milijuna m³ brutto mase, što je za oko 400 hiljada m³ više nego u prosjeku 1957/58 godine. Do ovakvog povećanja sječa dolazi uglavnom uslijed daljnjeg proširivanja eksploatacije od strane društvenih organizacija, koja se povećava od 9,6 milijuna m³ u godišnjem prosjeku 1957/58 godine — na oko 9,9 milijuna m³, ili za 3% — u 1959 godini.

6. Kao rezultat porasta sječe šuma u društvenom vlasništvu predviđa se porast proizvodnje drveta za industrijsku preradu od 5.2 milijuna m³ u godišnjem prosjeku 1957/58 — na oko 5,7 milijuna m³, ili za 10% — u 1959. godini.

Poboljšavanje strukture proizvodnje odnosno potrošnje industrijskog drveta ostvarivano prethodnih godina, treba nastaviti i u 1959. godini, tako da potrošnja četinarske oblovine za rezanje ostane približno na nivou prethodnih dviju godina, dok bi potrošnja lišćarske oblovine za rezanje, furnir i ljuštenje porasla od 1,5 milijuna m³ u godišnjem prosjeku 1957/58 — na oko 1,8 milijuna m³ u 1959. godini.

Kod drveta za kemijsku preradu očekuje se u 1959. godini proizvodnja od oko 1.8 milijuna m³. Time ona treba da premaši nivo iz 1957. godine za oko 7%, a nivo iz 1958. godine za 35%.

Potrošnja tehničkog drveta u društvenom sektoru privrede od oko 1,2 milijuna m³ i proizvodnja ogrjevnog drveta drvno-industrijskih kombinata i šumskih gospodarstava od oko 2,3 milijuna m³ — ostaju u 1959. godini na nivou prethodnih dviju godina.

7. U svrhu osiguranja predviđenog obima sječe šume i šumske proizvodnje, narodne republike će i u 1959. godini izvršiti raspored sječa u šumama u društvenom vlasništvu i poduzeti potrebne mjere za pravilnu eksploataciju šuma individualnih vlasnika i za razvoj slobodnog prometa industrijsko-tehničkog drveta.

8. U svrhu pravilnog rasporeda sječa šuma, sprečavanja prekomjernog iskorišćavanja sječina, daljnjeg poboljšavanja službe zaštite i očuvanja šuma i ograničavanja bespravnih sječa u šumama u 1959. godini

nastavit će se sa daljnjim jačanjem upravnih i inspekcijskih organa narodnih republika i kotara i lugarske službe šumskih gospodarstava i općinskih narodnih odbora.

9. Da bi se osiguralo sistematsko dugoročno unapređivanje šumarstva i drvne industrije, a naročito što racionalnije korištenje raspoloživih drvnih masa i stalni porast domaće potrošnje i izvoza proizvoda od drveta, kao i da bi se osiguralo izvršavanje radova i proizvodnih zadataka predviđenih Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, Savezno izvršno vijeće proučit će stanje ovih oblasti privrede, a posebno:

smjernice dugoročnog razvoja ovih privrednih oblasti i mjere stalnog unapređivanja i usklađivanja šumske i drvno-industrijske proizvodnje s obzirom na šumsku sirovinsku bazu;

sistem organizacije i metode privređivanja šumskih gospodarstava (šumarija);

pitanje prodajnih cijena proizvoda eksploatacije šuma i drvne industrije, kao i cijena drveta na panju (šumskih taksa);

način financiranja i obim investicija, a naročito sredstava za izgradnju šumskih komunikacija i razvoj drvne industrije, kojima treba osigurati izvođenje obima i rasporeda sječe šuma i realizacija šumske i drvno-industrijske proizvodnje, predviđenih Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine.

Na osnovu toga Savezno izvršno vijeće predložit će odnosno donijeti odgovarajuće propise i mjere.

Glava XIV.

SAOBRAĆAJ

1. U 1959. godini predviđa se brži porast obima saobraćajnih usluga nego u 1958. godini. Tome će pridonijeti daljnji razvoj industrije i predviđeni porast poljoprivredne proizvodnje, kao i daljnji porast međunarodne robne razmjene.

Na osnovu predviđenog kretanja privrede i stanja saobraćajnih kapaciteta predviđa se slijedeće kretanje obima saobraćajnih usluga po granama saobraćaja:

	1957./1956.	1958./1957.	1959./1958.
Saobraćaj — ukupno	116,0	105,7	107,5
— robni	117,3	104,0	108,1
— putnički	113,1	108,7	104,8
— poštansko-telegrafsko-telefonski	113,1	111,9	109,2
željeznički	111,3	100,9	105,1
pomorski	125,5	112,0	109,5
riječni	139,1	109,7	110,3
zračni	107,3	115,2	105,9
cestovni	148,6	131,2	121,7

Tempo porasta saobraćaja po granama i u 1959. godini odgovara uglavnom smjernicama razvoja saobraćajnih grana prema Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine. Pritom se i dalje predviđa brži porast cestovnog, a u manjoj mjeri i riječnog i pomorskog saobraćaja. Predviđa se da će i porast obima željezničkog saobraćaja u 1959. godini biti brži nego u 1958. godini, ali blaži nego kod naprijed navedenih grana saobraćaja, jer se računa da će se i u 1959. godini nastaviti tendencija bržeg porasta potražnje usluga u prijevozu robe i putnika cestovnim, a u izvjesnoj mjeri i riječnim saobraćajem. Poštansko-telegrafsko-telefonski saobraćaj, u skladu sa općim razvojem privrede i povećanjem potreba stanovništva, nastavit će ubrzano povećavanje obima svojih usluga i u 1959. godini.

Ovakvom kretanju saobraćaja pridonijet će i predviđena izmjena postojećeg sistema i nivoa saobraćajnih, a posebno željezničkih tarifa.

Novi odnosi između transportnih tarifa omogućit će bolju koordinaciju pojedinih grana saobraćaja, pravilniju raspodjelu robe i putnika na pojedine grane saobraćaja i poboljšanje poslovanja saobraćajnih poduzeća.

2. U 1959. godini predviđa se povećanje broja osoblja zaposlenog u saobraćaju za 3,5% — u odnosu na broj zaposlenih u 1958. godini. Očekuje se da se produktivnost rada u saobraćaju u 1959. godini poveća prosječno za 3,8%.

Porast produktivnosti rada veći od prosječnog očekuje se u svim granama saobraćaja, izuzev u željezničkom saobraćaju, jer se u ostalim granama saobraćaja rekonstrukcija i modernizacija sredstava vrše relativno bržim tempom nego u željezničkom saobraćaju.

3. Ukupnim brutto investicijama predviđenim za saobraćaj u 1959. godini u iznosu od 97 milijardi dinara omogućit će se da saobraćaj i dalje prati kretanje i razvoj privrede i podmiruje najvažnije potrebe u saobraćajnim uslugama.

Težište investicione izgradnje ostaje i u 1959. godini na daljnjem proširivanju voznog i plovnog parka, pri čemu se predviđa povećanje ulaganja za nabavu željezničkih putničkih vozila i lokomotiva i plovnih objekata riječnog saobraćaja. Kod nabave vozila za cestovni saobraćaj sredstva treba usmjeravati i na proširivanje kapaciteta gradskog saobraćaja. Sa predviđenim investicijama očekuje se poboljšanje kvaliteta usluga u putničkom saobraćaju na glavnim linijama i u lokalnom prijevozu kod industrijskih centara.

Izvjestan porast ulaganja predviđa se i za izgradnju željezničkih pruga i riječnih pristaništa, dok su ukupna sredstva predviđena za saobraćajnu mrežu u 1959. niža nego u 1958. godini.

Predviđena struktura investicija za saobraćajnu mrežu, čvorove, pristaništa i ostale građevinske objekte ima za svrhu brže otklanjanje smetnja koje privredi pričinjava nerazvijena saobraćajna mreža, kao i poboljšanje transportnih uvjeta na glavnim i tranzitnim prugama i to kako novogradnjom tako i rekonstrukcijama.

Investicije za izgradnju pomorskih trgovačkih brodova treba da osiguraju puštanje u saobraćaj oko 45.000 BRT novih brodova za prekomorsku i obalnu putničku plovidbu, kao i nastavak izgradnje pomorske trgovačke flote. Ulaganjem u plovna sredstva riječnog saobraćaja u 1959. godini postići će se puštanje u saobraćaj oko 6.800 KS brodova — tegljača i novog tovarnog prostora od oko 40.000 tona nosivosti.

U okviru proširenja, rekonstrukcija i modernizacije saobraćajne mreže, u 1959. godini predviđa se: uspostavljanje saobraćaja na pruzi Titograd — Bar izgradnjom takozvane tračničke veze i dovršenje i predaja javnom saobraćaju pruge od Resnika do Vreoca; nastavljanje izgradnje i predaja saobraćaju izvjesnih dionica putne magistrale od Beograda do Đevđelije i dionica Jadranskog puta, nastavak radova na izgradnji i proširenju luka i lučkih uređaja, kao i osposobljavanje za saobraćaj prvih operativnih obala u luci Bar.

Sa investicionim ulaganjem u 1959. godini i sa izvršenim radovima u 1957. i 1958. godini ostvarit će se oko 58% od investicija predviđenih za saobraćaj Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine, računajući dosadašnja ulaganja i ulaganja u 1959. godini po cijenama iz 1956. godine.

Navedeno izvršavanje investicija od oko 58%, raščlanjeno po pojedinim vrstama saobraćajnih sredstava i granama saobraćaja, je slijedeće:

	— u postocima
Saobraćaj — ukupno	57,9
Saobraćajna mreža	52,3
Vozna i plovna sredstva	56,5
Ostali objekti	65,4
Željeznički saobraćaj	51,2
Pomorski saobraćaj	58,1
Riječni saobraćaj	40,8
Zračni saobraćaj	58,6
Cestovni saobraćaj	76,3
Poštansko-telegrafsko-telefonski saobraćaj	58,9

4. U svrhu osiguranja nesmetanog obavljanja putničkog saobraćaja, iz saveznog budžeta osiguravaju se dotacije riječnom, zračnom i pomorskom saobraćaju u ukupnom iznosu do 2.410 milijuna dinara. Predviđa se da se iz sredstava budžeta narodnih republika osiguraju dotacije za lokalne pruge pomorskog saobraćaja.

Glava XV.

TRGOVINA, UGOSTITELJSTVO I TURIZAM

1. U 1959. godini očekuje se daljnji porast obima robnog prometa u svim granama trgovine na osnovu predviđenog porasta robnih fondova za potrebe osobne potrošnje i reprodukcije, a isto tako i kao rezultat dosadašnjih ulaganja u osnovne i obrtne fondove trgovine.

Ocjenjuje se da će robni promet u trgovini na malo u 1959. godini porasti prosječno za oko 13%. Promet trgovine na veliko treba također značajnije porasti i pored toga što će se u 1959. godini poduzimati mjere za skraćivanje puta robe od proizvođača do potrošača i za ograničavanje nepotrebnog posredovanja u trgovini.

2. U svrhu potpunijeg i ravnomjernijeg snabdijevanja gradova i industrijskih centara prehrambenim proizvodima, naročito onim poljoprivrednog porijekla, nastavit će se i u 1959. godini sa provođenjem mjera za bolju organizaciju tržišta i svrsishodnije funkcioniranje trgovinske mreže za promet ovih proizvoda.

Bržem porastu životnog standarda, prije svega gradskog stanovništva, treba pridonijeti i modernizacija postojećih i izgradnja novih tehnički opremljenih objekata za prodaju prehrambenih proizvoda. Tome treba da posluži i modernizacija postojećih i izgradnja novih konzumno-prerađivačkih kapaciteta (pekarnica, mljekarnica, klaonica, tržnica) u većim gradovima i industrijskim centrima, što će se postići povećanim i bržim ulaganjem sredstava narodnih odbora. Daljnjom nabavom suvremenih tehničkih sredstava za transport, manipulaciju i čuvanje robe kao i uvođenjem mehanizacije, treba da se ubrza proces pripreme za kulturnije usluživanje u trgovini.

3. Na daljnje sređivanje tržišta i na stabilizaciju cijena poljoprivrednih proizvoda bitno će utjecati izgradnja magazina za smještaj žitarica i silosa, kao i izgradnja suvremenih magazina sa rashladnim uređajima za smještaj i čuvanje ostalih prehrambenih proizvoda u potrošačkim mjestima i proizvodnim centrima, koja će se ubrzanim tempom nastaviti i u 1959. godini. Za osiguranje ove izgradnje predviđen je odgovarajući dio sredstava i u Općem investicionom fondu.

4. Unapređivanju tržišta industrijskih proizvoda posvetit će se i u 1959. godini odgovarajuća briga, kako bi se proširenim asortimanom proizvoda i kvalitetnijim uslugama bolje zadovoljile potrebe potrošača i poboljšali uvjeti života radnih ljudi, naročito u gradovima i industrijskim mjestima.

5. Da bi se osigurala sredstva za proširivanje i modernizaciju kapaciteta potrebnih trgovini za obavljanje uvećanog prometa i bolje usluživanje potrošača, u 1959. godini nužno je provoditi objedinjavanje raspoloživih investicionih sredstava trgovinskih organizacija i njihovo ulaganje u prioritetne namjene trgovine prema specifičnim potrebama lokalnih zajednica. Takva ulaganja poticat će se i dalje sredstvima Općeg investicionog fonda, koja se predviđaju u većem obimu nego u prethodnoj godini.

6. Predviđa se da će promet u ugostiteljstvu u 1959. godini porasti za oko 7% — prema 1958. godini. Porast prometa posljedica je daljnjeg povećanja osobne potrošnje i opće privredne aktivnosti u zemlji, kao i daljnjeg povećanja prometa turista iz inozemstva.

U 1959. godini treba odlučnije nastojati na uvođenju novih, suvremenih oblika poslovanja u ugostiteljstvu.

Otvaranjem dobro uređenih restorana za društvenu prehranu i uvođenjem sistema samoposluživanja, ugostiteljstvo treba da kvalitetnom hranom uz povoljne cijene proširi krug potrošača koji koriste usluge prehrane u ugostiteljstvu.

Sredstva za investicije u 1959. godini upotrijebit će se u prvom redu za rekonstrukciju i modernizaciju postojećih ugostiteljskih objekata, za izgradnju novih objekata, kao i za nabavu opreme i tehničkih sredstava za mehanizaciju rada.

7. U 1959. godini predviđa se daljnji porast kako domaćeg tako i inozemnog turističkog prometa.

U svrhu unapređivanja turizma u 1959. godini predviđaju se povećana ulaganja u izgradnju i modernizaciju osnovnih komunalnih i drugih objekata u važnijim turističkim mjestima.

Povećanje prometa u turizmu omogućit će se daljnjim proširenjem smještajnih kapaciteta. Isto tako, predviđaju se povećana ulaganja društvenih i privrednih organizacija u svrhu proširenja mreže jeftinih objekata za odmor radnih ljudi i omladine. Za te svrhe zajednica će i u 1959. godini dati posebna sredstva.

Ovim ulaganjima poboljšat će se uvjeti boravka u turističkim mjestima, što će biti od značaja za povećanje turističkog prometa, naročito inozemnog.

Glava XVI.

ZANATSTVO

1. U oblasti zanatstva predviđa se za 1959. godinu slijedeći obim proizvodnje i usluga:

	— u milijardama dinara — u tekućim cijenama				
	1957.	1958.	1959.	1959. / 1958.	1958. / 1957.
Ukupno	205,9	231,9	248,9	107,8	112,6
od toga:					
društveno zanatstvo	124,4	145,6	160,1	110,0	117,0
individualno zanatstvo	81,5	86,3	89,8	104,0	105,9

2. Za ostvarivanje povećanog obima proizvodnje i usluga u 1959. godini, predviđaju se investiciona ulaganja u iznosu od 8 milijardi dinara. Sa ovim ulaganjima i ulaganjima izvršenim u 1957. i 1958. godini treba realizirati oko 76% od brutto investicionih ulaganja predviđenih za period od 1957. do 1961. godine. Narodni

odbori i privredne organizacije, kao glavni nosioci investicionih ulaganja u oblasti zanatstva, treba da politiku investiranja prvenstveno orijentiraju na:

1) ulaganja za proširenje mreže uslužnih zanatskih kapaciteta osnivanjem novih, suvremenih zanatskih radnja;

2) modernizaciju postojećih društvenih zanatskih privrednih organizacija, prvenstveno u grani građevinskih zanata, i onih zanatskih privrednih organizacija koje se pretežno bave vršenjem usluga, što u krajnjoj liniji treba pridonijeti stabilizaciji tržišta i podizanju životnog standarda.

3. U svrhu ostvarenja porasta obima proizvodnje i usluga predviđenog u Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. — 1961. godine, neophodno je potrebno u 1959. godini povećati broj zaposlenih u zanatstvu u odnosu na 1958. godinu. Radi zadovoljavanja potreba u kvalificiranoj radnoj snazi potrebno je, pored redovnog školovanja učenika u privredi, povećanje broja kvalificiranih radnika u zanatstvu postizati i masovnijim izučavanjem zanata putem priučavanja, naročito u grani građevinskih zanata. Istovremeno treba intenzivnije organizirati razne tečajeve i seminare za stručno usavršavanje postojećih kvalificiranih i visokokvalificiranih radnika.

ČETVRTI DIO

REŽIM FONDOVA I MJERE ZA IZVRŠAVANJE PLANA

Glava XVII.

INVESTICIJE I FONDOVI

1. Upotreba sredstava fondova

1. Sredstva koja u 1959. godini ostvare fondovi federacije, kao i fondovi narodnih republika, autonomnih jedinica, kotara i općina osnovani saveznim propisima, mogu se trošiti u toj godini, i to:

1) 70% od sredstava fondova za kreditiranje stambene izgradnje;

2) 60% od sredstava fondova za unapređivanje poljoprivrede i fondova za kadrove u privredi;

3) 40% od sredstava svih ostalih fondova, osim društvenih investicionih fondova i fondova za unapređivanje šumarstva.

Izuzetno od odredaba prethodnog stava, mogu se u 1959. godini trošiti u punom iznosu sredstva ostvarena u toj godini, i to:

1) sredstva Općeg investicionog fonda;

2) sredstva društvenih investicionih fondova narodnih republika, kotara i općina kad se upotrebljavaju za davanje privrednim organizacijama zajmova za obrtna sredstva;

3) sredstva vatrogasnih fondova;

4) dotacije dane fondovima u 1959. godini;

5) anuiteti koji se uplaćuju u društvene investicione fondove političkoteritorijalnih jedinica na ime otplate investicionih zajmova danih iz sredstava federacije.

2. Sredstva društvenih investicionih fondova ostvarena u toku ranijih godina mogu se upotrebljavati za davanje zajmova za investicije privrednim organizacijama, i to za investicije u osnovna sredstva najviše do 75%, a za formiranje obrtnih sredstava najmanje 25% od ukupnog iznosa tih sredstava.

Savezno izvršno vijeće može propisati da su i privredne organizacije, banke, štedionice, državni osiguravajući zavodi i ustanove sa samostalnim financiranjem dužni da, kada troše novčani dio fonda osnovnih sredstava odnosno fonda zajedničke potrošnje — za zamjenu osnovnih sredstava odnosno za investiciona i druga ulaganja, suglasno propisima o korištenju tih sredstava, istovremeno iz tih sredstava prenesu u svoj fond obrtnih sredstava odgovarajući iznos ili da izdvoje kao rezervu koju u toku godine mogu koristiti kao obrtna sredstva.

Propise iz prethodnog stava Savezno izvršno vijeće može donijeti za sve privredne organizacije i druge organizacije i ustanove iz prethodnog stava ili za pojedine grupe.

Odredba stava 1 ove točke ne odnosi se na:

1) sredstva Općeg investicionog fonda;

2) sredstva republičkog investicionog fonda;

3) sredstva društvenih investicionih fondova koja se daju za učestvovanje u troškovima investicija ili za garantne iznose po zajmovima odobrenim iz Općeg investicionog fonda;

4) sredstva dotacija koja društveni investicioni fondovi dobivaju od federacije.

3. Sredstva općinskih fondova za kreditiranje stambene izgradnje koja se mogu trošiti po odredbama točke 1. ovog odjeljka, mogu se upotrebljavati i za davanje zajmova za izgradnju i proširenje školskih zgrada za obavezno osmogodišnje školovanje.

4. Do donošenja posebnih propisa o ustanovama sa samostalnim financiranjem, ovlašćuje se Savezno izvršno vijeće da donosi propise o potpunom ili djelomičnom ograničavanju upotrebe sredstava njihovih fondova.

Odredba prethodnog stava ne odnosi se na zdravstvene ustanove.

5. Državni organi i ustanove, privredne i društvene organizacije, ustanove sa samostalnim financiranjem, banke i štedionice, kao i privredne komore i stručna udruženja, uplatit će kao prihod federacije do 25% od sredstava koja koriste za izgradnju administrativnih i upravnih zgrada.

Odredba prethodnog stava ne odnosi se na izgradnje koje se vrše za potrebe Jugoslavenske narodne armije, sudova i Saveznog izvršnog vijeća.

Ovlašćuje se Savezno izvršno vijeće da donosi bliže propise za provođenje odredaba ove točke.

6. Do donošenja zakona o fondovima, osnovanim saveznim propisima, Savezno izvršno vijeće može donositi propise o upravljanju tim fondovima i upotrebi sredstava tih fondova.

Ovlašćuje se Savezno izvršno vijeće da može donositi propise o usmjeravanju upotrebe sredstava fondova političkoteritorijalnih jedinica i sredstava privrednih organizacija radi izvršavanja zadataka predviđenih u ovom planu, a u skladu sa Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine.

2. Fondovi narodnih republika i kotara za unapređivanje privrednih oblasti

Određuju se postoci za izdvajanje i uplaćivanje prihoda u fondove za unapređivanje pojedinih privrednih oblasti narodnih republika i kotara, i to:

1) za republički fond za unapređivanje poljoprivrede i fond autonomne jedinice za unapređivanje poljoprivrede — dio poreza na dohodak od poljoprivrede koji se određuje republičkim društvenim planom;

2) za kotarski fond za unapređivanje poljoprivrede:

a) 55% od prihoda od taksa na oruđa za proizvodnju rakije (kotlovi za pečenje rakije, vršalice, vodenice i mlinovi) i na hibridne vinograde;

b) 100% od prihoda od takse na račnu stoku;

3) za kotarski fond za unapređivanje šumarstva može se za teritorij narodne republike izdvojiti najviše 40% od cijene drveta na panju i prihoda od spored-

nih šumskih proizvoda i naplaćenih šumskih šteta. Republičkim društvenim planom odredit će se stope doprinosa fondovima po kotarima;

4) u kotarske vatrogasne fondove ne će se uplaćivati vatrogasni doprinos od poreza na dohodak.

3. Opći investicioni fond

1. Sredstva Općeg investicionog fonda formiraju se:

1) od prihoda koji po saveznim propisima o društvenim investicionim fondovima i drugim saveznim propisima pripadaju Općem investicionom fondu;

2) od prihoda od doprinosa iz dohotka privrednih organizacija koji pripada federaciji u visini od 25,1% od tog doprinosa;

3) od prihoda od inozemnih sredstava koji budu ostvareni u 1959. godini, a potječu od zajmova u inozemstvu i drugih inozemnih aranžmana koji su posebnim odlukama namijenjeni za financiranje investicija.

2. Sredstva Općeg investicionog fonda upotrijebit će se:

A) za investicije za osnovna sredstva ukupno 226.000 milijuna dinara, i to:

	milijuna dinara
1) u oblasti industrije i rudarstva	117.000
od toga:	
vojna industrija	3.000
2) u oblasti poljoprivrede	50.800
3) u oblasti šumarstva	1.400
4) u oblasti građevinarstva	4.000
5) u oblasti saobraćaja	36.000
6) u oblasti trgovine, ugostiteljstva i turizma	7.000
7) za ostale investicije	9.800

B) za davanje zajmova za obrtna sredstva ukupno 24.000 milijuna dinara.

3. Ako nije drukčije određeno odredbama ovog plana, Jugoslavenska investiciona banka upotrijebit će sredstva iz prethodne točke:

1) za izvršavanje svojih obaveza po prije zaključenim ugovorima o zajmovima iz sredstava Općeg investicionog fonda;

2) za izvršavanje obaveza po zaključenim ugovorima o zajmovima čije je financiranje započeto iz dotacija danih iz sredstava federacije i nastavljeno iz sredstava Općeg investicionog fonda;

3) za odobravanje zajmova po prije objavljenim natječajima;

4) za odobravanje novih zajmova za rekonstrukcije, dovršavanje i izgradnju novih objekata prvenstveno onim zajmotražiocima koji svojom investicionom izgradnjom doprinose izvršavanju proizvodnih i drugih zadataka Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine.

4. Po prethodnoj suglasnosti Saveznog izvršnog vijeća Jugoslavenska investiciona banka može neiskorištena sredstva Općeg investicionog fonda određena ovim planom za investicije u pojedinim oblastima i granama odnosno za pojedine namjene, upotrijebiti za investicije određene u drugim oblastima i granama odnosno za druge namjene predviđene ovim planom.

5. Ovlašćuje se Savezno izvršno vijeće da može utvrditi smjernice i okvire sredstava do kojih Jugoslavenska investiciona banka i druge banke koje odobravaju investicione zajmove iz sredstava federacije mogu sa investitorima ugovarati investicione zajmove za pojedine namjene suglasno Društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine.

6. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena za investicije u oblasti industrije i rudarstva, Jugoslavenska investiciona banka upotrijebit će prvenstveno:

1) za izvršenje svojih obaveza u smislu odredaba točke 3. pod 1), 2) i 3) ovog odjeljka, ukoliko ovim planom nije drukčije određeno;

2) za davanje novih zajmova za namjene koje odredi Savezno izvršno vijeće radi ostvarivanja najvažnijih proizvodnih zadataka u oblasti industrije i rudarstva određenih Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine;

3) za davanje novih zajmova za investicije u svrhu unapređivanja privrednog razvoja privredno nerazvijenih područja suglasno odredbama glave VIII. Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. —1961. godine, i to: na području Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti do iznosa od 1.580 milijuna dinara; na teritoriju Narodne Republike Makedonije do iznosa od 4.200 milijuna dinara i na teritoriju Narodne Republike Crne Gore do iznosa od 3.950 milijuna dinara. Bližu namjenu za davanje ovih zajmova odobrit će Savezno izvršno vijeće na prijedlog republičkog izvršnog vijeća.

7. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena za investicije u oblasti poljoprivrede, Jugoslavenska investiciona banka odnosno Jugoslavenska poljoprivredna banka upotrijebit će prvenstveno, i to:

1) iznos od 4.000 milijuna dinara — za melioracione radove određene Zakonom o financiranju izgradnje hidrosistema Dunav—Tisa—Dunav, a iznos od 3.800 milijuna dinara — za melioracione radove određene Zakonom o financiranju melioracionih radova u NR Makedoniji i za druge investicije u poljoprivredi u istoj republici;

2) iznos od 2.500 milijuna dinara — za hidromelioracione radove, agromelioracije i druge investicije u poljoprivredi na području Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti;

3) iznos od 300 milijuna dinara — za investicije u poljoprivredi na području Narodne Republike Crne Gore;

4) iznos od 1.500 milijuna dinara — za kreditiranje zadruga i poljoprivrednih dobara u svrhu kooperacije sa individualnim poljoprivrednim proizvođačima radi unapređivanja poljoprivredne proizvodnje;

5) za davanje novih zajmova radi daljnje mehanizacije poljoprivrede i povećanja stočarske proizvodnje, za plantažne zasade (voćnjake, vinograde i hmeljanike), za smještaj i preradu poljoprivrednih proizvoda kod poljoprivrednih organizacija, kao i za kompleksnu izgradnju poljoprivrednih proizvođačkih organizacija.

8. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena za investicije u oblasti šumarstva, upotrijebit će Jugoslavenska investiciona banka za financiranje investicija u ovoj oblasti samo u granicama stvorenih obaveza po zaključenim ugovorima o zajmovima iz 1957. i 1958. godine.

9. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena za investicije u oblasti građevinarstva, upotrijebit će se za nabavu mehanizacije za izvođenje građevinskih radova na izgradnji kanala Dunav—Tisa—Dunav najviše do iznosa od 2.100 milijuna dinara, a ostatak sredstava — za financiranje nabave mehanizacije za potrebe građevinskih poduzeća.

10. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena za investicije u oblasti saobraćaja, Jugoslavenska investiciona banka upotrijebit će u slijedeće svrhe:

1) iznos od 23.200 milijuna dinara za financiranje bez obaveze vraćanja izgradnje novih i normalizacije postojećih željezničkih pruga, za izgradnju, rekonstrukcije i proširenje riječnih pristaništa, za nastav-

ljanje radova na izgradnji i proširivanju pomorskih luka od općeg jugoslavenskog značaja, koje odredi Savezno izvršno vijeće, i drugih saobraćajnih objekata, za regulaciju plovnih puteva, izgradnju puteva od općeg jugoslavenskog značaja, za nabavu riječnih putničkih brodova, kao i za studije i projekte u saobraćaju;

2) iznos od 12.800 milijuna dinara za davanje investicionih zajmova za izgradnju pomorskih brodova, vučnih, tovarnih i tehničkih plovnih sredstava u riječnom saobraćaju, kao i za nabavu željezničkih vozila.

Iz sredstava za financiranje izgradnje bez obaveze vraćanja navedenih u ovoj točki pod 1), Jugoslavenska investiciona banka osigurat će iznos od 1.500 milijuna dinara za izgradnju puteva od općeg jugoslavenskog značaja na teritoriju Narodne Republike Makedonije; 4100 milijuna dinara za izgradnju puteva, željezničkih pruga i pomorskih luka na teritoriju Narodne Republike Crne Gore i 1.000 milijuna dinara za izgradnju puteva i željezničkih pruga na području Kosovsko-metohijske Oblasti.

11. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena za investicije u oblasti trgovine, ugostiteljstva i turizma, Jugoslavenska investiciona banka upotrijebit će za financiranje izgradnje magazina i silosa za smještaj žitarica i državnih materijalnih rezervi, za davanje zajmova za izgradnju magazina za smještaj prehrambenih proizvoda, modernizaciju postojećih i izgradnju novih konzumno-prerađivačkih kapaciteta (pekarnica, mljekarnica, klaonica, tržnica), rekonstrukciju i izgradnju ugostiteljskih kapaciteta, izgradnju komunalnih objekata u važnim turističkim centrima, kao i za nabavu suvremene opreme i transportnih sredstava za potrebe trgovine, ugostiteljstva i turizma.

Iz sredstava predviđenih za investicije u ovoj oblasti privrede Jugoslavenska investiciona banka osigurat će iznos od 250 milijuna dinara za davanje zajmova za unapređivanje iste namjene na teritoriju Narodne Republike Makedonije, u smislu odredaba glave VIII. Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957.—1961. godine.

12. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena u točki 2. pod A) odredba 7) ovog odjeljka Jugoslavenska investiciona banka upotrijebit će za davanje zajmova za nabavu cestovnih vozila i opreme serijske proizvodnje — do iznosa od 1.000 milijuna dinara, i za izgradnju rudarskih stanova — do iznosa od 1.000 milijuna dinara.

13. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena u točki 2 pod A) odredba 7) ovog odjeljka po odbitku iznosa iz prethodne točke Jugoslavenska investiciona banka upotrijebit će, i to:

1) za davanje dotacija društvenim investicionim fondovima Narodne Republike Makedonije 2.280 milijuna dinara i Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti 1.350 milijuna dinara;

2) za davanje zajmova društvenim investicionim fondovima političkoteritorijalnih jedinica, kao i za namjene koje odredi Savezno izvršno vijeće.

Sredstva dotacija iz prethodnog stava pod 1) upotrijebit će se suglasno društvenim planovima korisnika dotacije, a u skladu sa Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. — 1961. godine. Bližu namjenu i način korištenja ovih sredstava, na prijedlog republičkih izvršnih vijeća propisuje Savezno izvršno vijeće.

14. Za investicione zajmove koji se odobravaju iz sredstava federacije u svrhu unapređivanja privrednog razvoja na teritoriju narodnih republika Makedonije i Crne Gore i na području Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti, suglasno odredbama glave VIII. Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. — 1961. godine, korisnici zajmova nisu obavezni da polažu propisani iznos učešća u troškovima investicija.

Investitori iz prethodnog stava nisu obavezni polagati iznos propisanog učešća ni za ostale zajmove koje, pod uvjetima koji važe za te zajmove, dobiju u 1959. godini ili su ih dobili u ranijim godinama iz Općeg investicionog fonda. Taj iznos dat će se investitorima u vidu zajma iz sredstava Općeg investicionog fonda predviđenih u točki 2 pod A) odredba 7) ovog odjeljka.

Za zajmove koje investitori iz ove točke dobivaju u 1959. godini ili su ih dobili u ranijim godinama iz Općeg investicionog fonda, garantni iznos osigurat će se iz sredstava Općeg investicionog fonda predviđenih u točki 2. pod A) odredba 7) ovog odjeljka.

Iznos zajma iz stava. 1 ove točke kao i sredstva garantnog iznosa iz stava. 3 ove točke koje banka upotrebi za naplatu zajamčenih obaveza za te zajmove uračunat će se u ukupni iznos sredstava koji se daje tim investitorima u smislu odredbe glave VIII. Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1957. do 1961. godine.

Odredbe st. 1, 3 i 4 ove točke odnose se i na zajmove iz točke 3. pod 2) ovog odjeljka.

15. Anuiteti za zajmove odobrene iz sredstava federacije i Općeg investicionog fonda na teritoriju narodnih republika Makedonije i Crne Gore i na području Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti od početka 1953. godine do kraja 1958. godine uplaćivat će se do konačne isplate tih zajmova u društvene investicione fondove narodnih republika Makedonije i Crne Gore i Autonomne Kosovsko-metohijske Oblasti.

16. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena za davanje zajmova za obrtna sredstva privrednih organizacija, davat će Jugoslavenska investiciona banka odnosno Jugoslavenska poljoprivredna banka zajmotražiocima kojima je dala investicioni zajam za osnovna sredstva ili kojima su dani investicioni zajmovi iz dotacija Općeg investicionog fonda društvenim investicionim fondovima političkoteritorijalnih jednica.

17. Sredstva Općeg investicionog fonda predviđena ovim društvenim planom za davanje novih zajmova kao i sredstva toga fonda predviđena za financiranje objekata po prije zaključenim ugovorima o zajmovima čija izgradnja nije otpočeta, može Jugoslavenska investiciona banka upotrijebiti u 1959. godini kad Savezno izvršno vijeće, suglasno kretanjima u privredi, donese odluku o djelomičnoj ili potpunoj upotrebi tih sredstava.

18. Ovlašćuje se Savezno izvršno vijeće da može odrediti bliže smjernice za korištenje sredstava Općeg investicionog fonda određenih ovim planom, kao i odrediti pojedine objekte u okviru oblasti, grana i namjena za koje će Jugoslavenska investiciona banka osigurati sredstva za davanje investicionih zajmova.

4. Kotarski i općinski investicioni fondovi

1. Pored prihoda koji po saveznim propisima pripadaju kotarskim i općinskim investicionim fondovima, za 1959. godinu određuju se i ovi prihodi tih fondova:

1) za kotarske investicione fondove dio poreza na dohodak od poljoprivrede koji se odredi republičkim društvenim planom;

2) za općinske investicione fondove:

a) dio općinskog prireza od poljoprivrede koji se odredi republičkim društvenim planom;

b) 45% od prihoda od taksa na oruđa za proizvodnju (kotlovi za pečenje rakije, vršalice, vodenice, mlinovi) i na hibridnu lozu.

2. Prihodi kotarskih investicionih fondova koji potječu od naplaćenog poreza na dohodak od poljoprivrede upotrebljavat će se isključivo za investicije u poljoprivredi.

3. Sredstva investicionih fondova općina koja potječu od uplate općinskog prireza na prihode od poljoprivrede i 45% od taksa na oruđa za proizvodnju i hibridne vinograde upotrebljavat će se isključivo za

investicije za unapređivanje privrede sela na području općine.

4. Iz doprinosa iz dohotka privrednih organizacija koji pripada društvenim investicionim fondovima općina, kotara i narodnih republika, pripada društvenom investicionom fondu općine najmanje 15%.

Glava XVIII.

KREDITNA BILANCA

1. Kratkoročne kredite odobravat će banke u okviru opće kreditne bilance koju sačinjava Narodna banka.

Opću kreditnu bilancu Narodne banke odobrava Savezno izvršno vijeće.

2. Savezno izvršno vijeće može određivati posebne uvjete za pojedine kredite i zajmove.

Glava XIX.

DOPRINOSI BUDŽETIMA IZ OSOBNOG DOHOTKA

Iz doprinosa budžetima iz osobnog dohotka radnika pripada budžetu općine najmanje 10%.

Društvenim planovima narodnih republika, autonomnih jedinica i kotara odredit će se postotak učešća njihovih budžeta u doprinosu budžetima iz osobnog dohotka radnika, po odbitku dijela doprinosa koji pripada budžetu više političkoteritorijalne jedinice i budžetu općina po odredbama prethodnog stava.

Glava XX.

SAVEZNI BUDŽET

Ukupni rashodi saveznog budžeta iznose 392.950 milijuna dinara:

Iz sredstava saveznog budžeta upotrijebit će se:

— 38.860 milijuna dinara za isplatu učešća narodnih republika u porezu na promet. Od ovog iznosa isplatit će se: NR Srbiji 10.170 milijuna, NR Hrvatskoj 4.100 milijuna, NR Sloveniji 3.270 milijuna, NR Bosni i Hercegovini 10.430 milijuna, NR Makedoniji 6.400 milijuna i NR Crnoj Gori 4.490 milijuna dinara;

— 83.525 milijuna dinara za unapređivanje privrednih oblasti, za regrese i dotacije privredi i za izravnanje razlike u cijenama u poslovanju sa inozemstvom.

Budžetska rezerva saveznog budžeta iznosi 10.000 milijuna dinara.

Iz sredstava učešća u saveznom porezu na promet:

1) Narodna Republika Srbija izdvojit će 1.000 milijuna dinara za republički fond voda i 1.000 milijuna dinara za fond za puteve;

2) Narodna Republika Bosna i Hercegovina izdvojit će 650 milijuna dinara za fond za puteve;

3) Narodna Republika Makedonija izdvojit će 350 milijuna dinara za fond za puteve;

4) Narodna Republika Crna Gora izdvojit će 100 milijuna dinara za fond za puteve.

Od ukupnih saveznih prihoda saveznom budžetu pripada:

1) 100% od poreza na promet koji pripada federaciji;

2) 33,7% od doprinosa iz dohotka privrednih organizacija koji pripada federaciji;

3) 100% od doprinosa budžetima iz osobnog dohotka radnika koji pripada federaciji;

4) ostali prihodi.

Iz doprinosa budžetima iz osobnog dohotka radnika pripada federaciji 20%.

Od sredstava saveznog budžeta predviđenih za potrebe narodne obrane, iznos od 11.400 milijuna dinara može se upotrijebiti isključivo za obračunavanje izvršenih plaćanja u inozemstvu na osnovu obračunskog tečaja deviza.

Glava XXI.

NERASPOREĐENA SREDSTVA I REZERVE

1. Od svih neraspoređenih prihoda federacije, kao i od drugih prihoda određenih saveznim propisima, formiraju se privredne rezerve federacije.

Sredstva iz prethodnog stava Savezno izvršno vijeće može upotrijebiti za izvršavanje zadataka predviđenih ovim planom, na osnovu posebnih odluka Savezne narodne skupštine.

2. Općine, kotari, autonomne jedinice i narodne republike dužne su od svih prihoda svojih budžeta izdvajati 6% kao budžetsku rezervu.

Sredstva budžetskih rezervi iz prethodnog stava mogu se upotrijebiti za svrhe i na način koje odredi Savezno izvršno vijeće.

Odredbe ovog odjeljka ne odnose se na dotacije koje pojedini budžeti političkoteritorijalnih jedinica prime iz budžeta drugih političkoteritorijalnih jedinica, ako je iz prihoda iz kojih je dotacija dana izdvojena rezerva iz stava 1 ovog odjeljka.

Glava XXII.

MJERE ZA REGULIRANJE TRŽIŠTA

1. Savezno izvršno vijeće odnosno organ koji ono ovlasti može:

1) određivati najviše prodajne cijene i način formiranja cijena proizvoda i usluga;

2) donositi propise o evidenciji i kontroli cijena određenih proizvoda i usluga;

3) propisivati tarife za prijevoz robe i putnika u pomorskom i zračnom saobraćaju, u putničkom autosaobraćaju na međurepubličkim linijama, u unutrašnjoj plovidbi, poštansko-telegrafsko-telefonske tarife, kao i donositi propise o povlasticama u saobraćaju i o usklađivanju saobraćajnih tarifa i redova vožnje;

4) utvrđivati nivo cijena i tarifa komunalne privrede, stanarine, taksa i poreza na promet koje propisuju političkoteritorijalne jedinice a koji su od utjecaja na troškove poslovanja privrednih organizacija ili na životni standard radnika i službenika;

5) utvrđivati po narodnim republikama minimalne količine sječe drveta na panju u šumama općenarodne imovine.

Ovlašćuju se narodne republike da mogu u svojim društvenim planovima utvrditi najviši obim sječe drveta na panju.

2. U svrhu plaćanja uvoza robe i usluga u vezi sa investicijama, privredne organizacije mogu koristiti najviše 10% od dijela amortizacije koji su ovlaštene koristiti po odredbama posebnih saveznih propisa —

za nabavu deviza na redovnim sastancima deviznih obračunskih mjesta, kao i za plaćanje devizama koje po postojećim propisima nisu dužne prodati Narodnoj banci. Sredstva iz drugih izvora ne mogu se koristiti za ovu svrhu.

Odredbe prethodnog stava odnose se i na ustanove sa samostalnim financiranjem, i to na sredstva za zamjenu i dopunu.

Komitet za vanjsku trgovinu, u suglasnosti sa saveznim Državnim sekretarijatom za poslove financija, može poduzećima pojedinih privrednih grana ili grupama privrednih organizacija povećati postotak iz stava 1, odnosno utvrditi i druge izvore sredstava za nabavu deviza na sastancima deviznog obračunskog mjesta za svrhe iz stava 1.

Glava XXIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

I.

Društveni planovi općina, kotara i narodnih republika treba da budu u skladu sa ovim planom i da, strukturom ulaganja i mjerama za razvoj privrede, društvenog standarda i osobne potrošnje na svome području pridonesu da se ostvare zadaci i predviđanja ovog plana.

Planovi privrednih organizacija treba da budu u skladu sa ciljevima i zadacima ovog društvenog plana, kao i planova narodne republike, kotara i općine. U tu svrhu potrebno je koordinirati rad privrednih organizacija preko vijeća proizvođača, privrednih komora, stručnih udruženja, zadružnih i drugih organizacija.

II.

Ovaj društveni plan važi od 1. siječnja 1959.

847.

Na osnovu točke 6. stava 2 odjeljak 1 glave XVII. Saveznog društvenog plana za 1959. godinu, Savezno izvršno vijeće donosi

UREDBU

O UPOTREBI SREDSTAVA ZA INVESTICIJE U 1959. GODINI

Član 1.

Privredne organizacije, banke, štedionice i Državni osiguravajući zavod (u daljnjem tekstu: privredne organizacije) mogu novčani dio fonda osnovnih sredstava koristiti za investiranje u osnovna sredstva i druga ulaganja suglasno propisima o korištenju tih sredstava, ako istovremeno iz tih sredstava prenesu u svoj fond obrtnih sredstava iznos u visini od 25% od sredstava koja se koriste za investiranje u osnovna sredstva odnosno za druga ulaganja.

Po odredbi prethodnog stava postupit će i ustanove sa samostalnim financiranjem koje formiraju obrtna sredstva za svoje poslovanje, kad koriste sredstva svojih investicionih fondova i sredstava fondova za dopunu i zamjenu u svrhu dopune osnovnih sredstava.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se:

1) na sredstva amortizacije privrednih organizacija;

2) na sredstva fonda osnovnih sredstava koja se koriste za otplaćivanje investicionih zajmova iz Općeg investicionog fonda, na sredstva učešća u troškovima investicija i na sredstva garantnih iznosa po tim zajmovima;

3) na sredstva fonda osnovnih sredstava koja se koriste za otplaćivanje investicionih zajmova dobivenih iz sredstava federacije preko republičkog društvenog investicionog fonda, ako su anuiteti po tim zajmovima ustupljeni kao prihod republičkom investicionom fondu;

4) na sredstva fonda osnovnih sredstava poljoprivrednih dobara kad po završnim računima za 1958. godinu ova upotrebe za refundiranje u fond obrtnih sredstava iznosa za prirast stoke iz vlastitog zapata;

5) na sredstva investicionog fonda Zajednice Jugoslavenskih željeznica;

6) na sredstva investicionog fonda Zajednice privrednih poduzeća Jugoslavenskih pošta, telegrafa i telefona.

Član 2.

Privredne organizacije koje ne koriste kredit za obrtna sredstva kod banke, a sredstva fonda obrtnih sredstava su im dovoljna za normalno poslovanje, ne vrše prijenos po odredbi člana 1. stav 1 ove uredbe. Ove privredne organizacije izdvajat će taj iznos u okviru fonda osnovnih sredstava kao rezervu koju mogu koristiti po posebnim propisima koje donosi Savezno izvršno vijeće.

Po odredbi prethodnog stava postupit će i ustanove sa samostalnim financiranjem koje formiraju obrtna sredstva za svoje poslovanje i ne koriste kredit za obrtna sredstva kod banke, a sredstva fonda obrtnih sredstava su im dovoljna za normalno poslovanje, kao i ustanove sa samostalnim financiranjem koje ne formiraju obrtna sredstva za svoje poslovanje — kad koriste sredstva svojih investicionih fondova i sredstva fondova za dopunu i zamjenu u svrhu dopune.

Član 3.

Sredstva amortizacije privrednih organizacija odnosno sredstva amortizacionih fondova ustanova sa samostalnim financiranjem i njihovih fondova za dopunu i zamjenu kad se koriste u svrhu zamjene, koja se po postojećim propisima mogu koristiti u 1959. godini, mogu se upotrebljavati za zamjenu osnovnih sredstava i za druga ulaganja suglasno propisima o korištenju tih sredstava, ako se istovremeno iz tih sredstava izdvoji na poseban račun iznos u visini od 10% od sredstava koja se koriste za zamjenu osnovnih sredstava odnosno za druga ulaganja.

Sredstva izdvojena na poseban račun po odredbi prethodnog stava, privredne organizacije i ustanove sa samostalnim financiranjem koje formiraju obrtna sredstva za svoje poslovanje, mogu koristiti u toku 1959. godine kao obrtna sredstva.